

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували* С. Горова, В. Бондаренко, О. Ворошилов, Т. Грінчак. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbuv.gov.ua/siaz.htm1. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 87
(18 листопада 2010 р.)**

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	6
АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ	16
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	21
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	31
ПОЛІТИКА	40
ЕКОНОМІКА.....	43

КИЇВ 2010

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Під головуванням Президента України відбулося засідання РНБОУ

Під головуванням Президента України В. Януковича відбулося засідання Ради національної безпеки і оборони України.

Відкриваючи нараду, глава держави наголосив, що мова йтиме про ряд важливих для держави питань, можливих ризиків і загроз, що постають перед державою в найближчій та віддаленій перспективі.

«Питань у сфері національної безпеки завжди надзвичайно багато, і кожне з них, на перший погляд, виглядає поряд з іншими чи не найголовнішим.

Адже за майже 20 років незалежності про безпеку написано чимало книжок, схвалено десятки рішень, а ситуація не стає кращою – вона стає, на жаль, гіршою. Тому маємо говорити не просто про безпеку взагалі, а про національну безпеку розвитку, виходячи з проблемних питань та загроз наступного 2011 р.

Для мене очевидно, що реформа армії та всього сектору безпеки є неможливою в умовах кризи влади. Неможливі радикальні зміни в економіці без соціальної стабільності та довіри людей до власної держави. І неможлива зовнішньополітична підтримка без послідовної та єдиної політики усіх гілок влади.

Давайте чесно поставимо перед собою одне просте питання: від чого насправді сьогодні залежить стабільність держави і можливість її подальшого розвитку? Що сьогодні є ключовим?

На моє глибоке переконання, ключовим сьогодні є: по-перше, успішне проведення реформ і модернізація країни; по-друге, ефективність самої влади як у внутрішній, так і в зовнішній політиці; по-третє, наявність у влади довгострокової стратегії розвитку держави, яку розуміє і поділяє суспільство; по-четверте, широка соціальна база державної політики, збереження стабільної суспільної підтримки дій влади; і по-п'яте – недопущення нових політичних криз та революцій.

Усі ці завдання є пріоритетними, оскільки стосуються найголовнішої загрози національній безпеці – кризи довіри людей до влади і держави.

Для того, щоб бути успішною демократією, реально захищеною від внутрішніх і зовнішніх погроз, ми повинні стати народом, який вірить не тільки собі самому, а й своїм лідерам та владі.

Усі програми, політика і дії влади повинні бути спрямовані на відновлення цієї довіри та утвердження впевненості народу у своєму майбутньому, у нових можливостях власних, для дітей та внуків.

Про ці п'ять завдань ми багато говорили в різні часи. Це – зміст моєї політики як Президента. Вони повинні стати фундаментом політики національної безпеки.

Відсутність будь-якого з цих п'яти складових елементів призведе до нових провалів і невдач. Я в цьому впевнений. А це означає і неможливість своєчасно відповісти на будь-яку конкретну загрозу – економічну, оборонну чи техногенну.

З цього випливає й наше головне завдання на наступний 2011 р. – провести радикальні економічні перетворення за умов збереження соціальної стабільності та побудови чіткого як годинник механізму влади.

Що ж ми маємо зараз? Ми забезпечили політичну стабільність у парламенті, хоча це інколи, я знаю, дістається важко. Є взаємодія між Президентом, парламентом та Кабінетом Міністрів. Я ініціював, і разом з вами ми розробили Програму реформ, що отримала підтримку в суспільстві під час минулих і президентських, і місцевих виборів. І кажу про це впевнено.

Тому наші перші антикризові заходи дали позитивний результат – відновлено зростання, зберігається фінансова стабільність. Ми повернули довіру міжнародних партнерів.

Але громадяни чекають від нас конкретних, добре прорахованих і успішних подальших кроків.

Інерція, бюрократизм і свавілля, повернення до адміністративного ресурсу як головного засобу керування, зволікання з конкретними змінами може призвести до нових розчарувань і падіння довіри до влади.

Кредит довіри ще зберігається, але він з кожним місяцем стає меншим. Зростає соціальне напруження. А серйозні й болісні зміни в соціально-економічній сфері ще попереду. І це цілком природно, бо будь-який крок, який ми з вами робимо, безумовно, викликає протистояння бюрократів», – сказав Президент.

Найважливішим питанням на сьогодні глава держави назвав швидкий рух модернізації та всебічні реформи. Зокрема, слід врахувати загрози, які несе нова хвиля світової кризи. «Напружена праця, модернізація, адміністративна реформа, яка зараз попереду – найближчим часом ми її почнемо – все це дасть можливість і надію отримати насамперед позитивний економічний результат, і на його основі зберегти соціальну стабільність у нашій країні», – підкреслив глава держави.

«Економічна ситуація в Україні значною мірою залежить від того, як далі розвиватиметься світова криза. Але ми не повинні сидіти, склавши руки. Ми надмірно відкриті для впливів кризових процесів, однак я нікого не лякаю. Я закликаю лише до одного – достойно продовжувати той план дій, який ми започаткували з реформування нашої країни і проведення ефективної антикризової політики.

Нам потрібно поєднати два надзвичайно складні завдання – реалізацію реформ задля економічного зростання і мінімізацію впливу на Україну нових кризових процесів у світовій фінансовій системі.

І тут немає місця для романтичних сподівань. Ми повинні бути максимально прагматичними у вирішенні проблем національної безпеки. Від цього залежить, без перебільшення, подальша доля нашої держави.

Я готовий до серйозних переговорів із світовими центрами впливу стосовно

захисту й просування наших національних інтересів.

Як глава держави зроблю все, щоб Україна пройшла цей період з мінімальними втратами.

Хочу, щоб до нашої прагматичної політики з розумінням поставилися всі. І, безумовно, ми сьогодні зацікавлені в тому, щоб суспільство було обізнаним, щоб суспільство свідомо передбачало кожен наш крок.

Тому я зараз вимагаю від нашого, умовно кажучи, ідеологічного блоку, який займається інформаційною політикою, щоб ми побільше давали інформації сьогодні суспільству: що ми робимо, для чого ми це робимо і які будуть наслідки.

І сьогодні, коли я дивлюся на виступи представників різного бізнесу, я сказав би так, чого вони вимагають під час розгляду Податкового кодексу. Щоб ми залишили ці “дірки”, які були в законодавстві, для того, щоб не платити податки. Ми ж про це відверто кажемо! Так чи ні? Повинні всі платити. Скільки – це питання регулює Податковий кодекс. Але повинен платити кожен.

Облік у країні повинен бути. Інакше ми нічого не зробимо. Як кажуть, не буває такого, щоб ми ховали податки і добре жила країна. У світі такого немає! Тому нам треба, безумовно, роз’яснювати людям, чому ми це робимо, задля чого.

І ми повинні всі разом, всім суспільством дати відповідь на одне питання: що ми хочемо мати корумповану державу, хочемо підтримувати корумповану бюрократію, розвивати тіньову економіку і далі так жити? Так не можна далі жити. Тому я переконаний, що більшість суспільства сьогодні бажає, щоб ми, урешті-решт, навели порядок у країні, у використанні всіх ресурсів, які є, і фінансових ресурсів – перш за все. І ми повинні в цьому питанні займати принципову позицію. Уряд, правоохоронні органи, всі разом ми повинні навести порядок. Щоб фінанси використовувалися ефективно.

Хто сьогодні гальмує чи дискредитує наш реформаторський рух? Я ще раз повторюю: ті, кому це не вигідно, ті, хто звикли на державному бюджеті робити бізнес. До речі, робити бізнес на дозволах, які завжди видавалися бізнесу, підприємцям... Таких випадків дуже багато, і ми можемо навести тут багато прикладів. Тому я хотів би сказати, що ми в жодному разі не повинні зупинятися на півкроку.

І зараз заклики, що “ми організуємо підприємницький майдан” – я вам скажу, це заклики тих, хто звик працювати за межами закону. І це не жарт. Тому сьогодні у нас йде прозорий процес прийняття Податкового кодексу. І все, що ми будемо робити, всі наші подальші кроки – ми будемо застосовувати механізм громадських обговорень.

Безумовно, завжди будуть розбіжності, завжди будуть різні точки зору, але ми не повинні створювати систему, в якій би панував егоїзм великого чи малого бізнесу. Повинен бути підхід до всіх у державі однаковий – справедливий і дійсно патріотичний», – підкреслив Президент.

В. Янукович окремо наголосив на важливості усвідомлення великим бізнесом своєї соціальної відповідальності: «Великий бізнес завжди буде нести

відповідальність за загальнодержавний економічний розвиток і за участь у різних національних проектах і програмах. І влада повинна вимагати, щоб великий бізнес мав соціальну відповідальність».

«Наступна загроза полягає в низькому рівні життя людей і можливості його погіршення в наступному році через зростання цін, поглиблення кризи в медицині, освіті, низький рівень соціального захисту.

Це – прямий шлях до соціального напруження, посилення епідемій соціальних та інших небезпечних хвороб.

Зараз ми стикаємось із жахливою статистикою щодо розповсюдження ВІЛ-СНІДу, наркоманії та алкоголізму. Соціальна деградація вже зараз досягла загрозливого рівня, і суспільство просто не витримає це у подальшому.

У цьому плані в мене до вас є дуже прості запитання: чи готові люди до запланованих на 2011 р. змін, що далеко не завжди будуть популярними? Ми повинні про це говорити. Це наш обов'язок, якщо ми хочемо подолати кризу», – зазначив В. Янукович.

Говорячи про важливість інформування суспільства про реальний стан у державі, Президент, зокрема, звернув увагу на ситуацію з пенсійною реформою.

«Ми повинні мати конкретну небрежливу інформацію про реальний стан у державі», – сказав В. Янукович. Глава держави також висловився за доцільність проведення парламентських слухань з питання пенсійної реформи.

«Треба сказати правду. Дійсно, ситуація надскладна в країні, і далі, якщо не будемо реформувати різні напрями життя, країна не витримає», – переконаний Президент.

«І у пенсійній реформі, у бюджетній сфері ми повинні спрямувати наші зусилля на ефективну роботу. А її неможливо виконувати при такій складній сьогоднішній системі виконавчої влади. Тому адміністративна реформа вкрай назріла. І ми найближчим часом будемо підходити до її розгляду», – зауважив Президент.

Глава держави відзначив, що за його дорученням Мін'юсту створено робочу групу, яка займається підготовкою адмінреформи. «Нам треба значно скорочувати апарат, удосконалювати роботу виконавчої влади, прибрати дублювання функцій», – сказав В. Янукович.

У цьому контексті Президент окремо звернув увагу на необхідність удосконалення та оптимізації роботи РНБО (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>)*). – 2010. – 17.11).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

О. Ворошилов, канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Приватизация «Укртелекома»: цена вопроса и основные претенденты

Кабинет Министров Украины на заседании 27 сентября одобрил приватизацию «Укртелекома». Также утверждены условия продажи госпакета акций «Укртелекома». По словам главы Фонда государственного имущества Украины А. Рябченко, стартовая цена 92,791 % госпакета акций составит 10,5 млрд грн, что в 2,4 раза превышает номинальную стоимость.

В этой связи СМИ напоминают, что украинские власти безуспешно пытаются приватизировать «Укртелеком» с конца 1990-х годов. В 2008 г. правительство Ю. Тимошенко планировало продать часть ценных бумаг холдинга, сохранив за государством блокпакет акций, однако приватизацию запретил проводить тогдашний Президент Украины В. Ющенко.

В феврале 2009 г. Фонд госимущества Украины подписал приказ о продаже ОАО «Укртелеком». Планировалось, что она состоится в марте прошлого года, однако затем ее несколько раз переносили.

Наконец, 13 октября нынешнего года Фонд госимущества объявил конкурс по продаже на аукционе принадлежащих государству акций ОАО «Укртелеком», который состоится 28 декабря 2010 г.

Ныне ОАО «Укртелеком» занимает 78,5 % рынка фиксированной телефонной связи, обслуживает 9,9 млн абонентов. Помимо услуг фиксированной связи, компания также оказывает услуги мобильной связи, а также доступа к Интернету.

Следует также отметить, что если в марте предполагалось продать 67 % акций компании по стартовой цене 7 млрд грн (примерно 825 млн долл.), то к осени было принято решение продавать весь госпакет акций (цена покупки, по прогнозам Фонда госимущества, составит до полутора миллиардов долларов).

Министр транспорта и связи Украины К. Ефименко считает решение о продаже всего госпакета акций «правильным и эффективным» и не видит смысла оставлять в руках государства часть акций компании-монополиста.

Вице-премьер-министр С. Тигипко в свою очередь считает, что продажа предприятия является позитивным шагом, который даст толчок к развитию ОАО «Укртелеком». «Предприятию не хватает инвестиций, а выделять деньги из бюджета сложно. Поэтому приватизация – это оптимальный выход», – отметил вице-премьер. С. Тигипко также заявил, что тарифы на услуги связи, которую обеспечивает ОАО «Укртелеком», после приватизации предприятия не повысятся.

Со своей стороны, президент оператора «Киевстар» И. Литовченко хочет,

чтобы государственную телекоммуникационную компанию «Укртелеком» поскорее приватизировали. «Хотелось бы, чтобы “Укртелеком” поскорее перестал “ходить в девках” и был продан. Всем было бы спокойнее. Когда появляется коммерческий собственник, он начинает наводить порядок», – заявил И. Литовченко. Отвечая на вопрос о том, каким будет возможный сценарий приватизации «Укртелекома», И. Литовченко отметил, что чем раньше предприятие будет продано, тем больше денег удастся за него выручить.

И. Мазепа, генеральный директор инвестиционной компании «Конкорд Капитал», обращает внимание на то, что за последние 10–15 лет компания существенно потеряла в стоимости, даже несмотря на то что победила в тендере на покупку 3G-лицензии. Он заявил, что остается «приверженцем того мнения, что акционер в лице государства никогда не будет эффективным либо более эффективным, чем частный акционер. И «Укртелеком» хороший тому пример: обладая единственной в Украине 3G-лицензией, компания смогла за четыре года занять 1 % (!) рынка мобильной связи».

С другой стороны, лидер оппозиции Ю. Тимошенко, которая на посту Премьер-министра планировала продать «Укртелеком», оставив в госсобственности блокирующий пакет в 25 % + 1 акция, считает, что новая власть идет на поводу у покупателя. Она уверена, что победитель конкурса заранее определен. «Если бы конкурс по приватизации “Укртелекома” был бы прозрачным, то настоящая стоимость компании была бы не менее 10–12 млрд долл... Но сегодня мы получаем сообщения от крупных мировых компаний в сфере связи о том, что их не допускают к конкурсу... Это говорит о том, что победитель уже определен и его зафиксируют путем фальсификации результатов конкурса по приватизации “Укртелекома”», – заявила недавно Ю. Тимошенко.

В начале октября КМУ издал распоряжение, которым устанавливались условия для потенциальных участников аукциона.

Потенциальный инвестор должен будет обеспечить прибыльность предприятия в течение трех лет и обслуживать кредиты «Укртелекома». По оценкам аналитиков, у компании достаточно большая задолженность, которая составила 379 млн долл. на конец первого полугодия, из них 132 млн долл. – краткосрочная. Покупатель компании должен будет предоставлять услуги в труднодоступных местах страны и обеспечивать равный доступ к своим сетям других телеком-операторов. Кроме того, в течение трех месяцев после покупки он обеспечивает уплату в госбюджет дивидендов, начисленных по результатам 2007 г., в размере 74,37 млн грн, а также пени в размере 200 % годовых учетной ставки Нацбанка от суммы неуплаты, рассчитанной за каждый день просрочки платежа.

Существенной потерей приватизированной компании станет возврат в собственность государства системы спецсвязи. Ее оператор обязан выделить в отдельную телекоммуникационную сеть за три года и уже после передачи ее государству продолжать финансировать филиал спецэлектросвязи на уровне 2010

г. А вот заведомо нерентабельная и регулируемая государством сельская связь останется у «Укртелекома». Правда, теперь на него не будет возложена обязанность расширять сеть фиксированной связи и проводить телефонизацию.

Непростыми будут для инвестора и социальные обязательства. Полгода ему нельзя будет сокращать учетное количество работников, три года – рабочие места, а также разрывать трудовые отношения с работниками (за исключением случаев расторжения договоров по согласию сторон и увольнения сотрудников за нарушения). Целый год нельзя будет сокращать зарплаты работников – их средний уровень для каждого сотрудника не должен быть меньше сложившегося за предыдущий год. Имеется и ряд других социальных нагрузок, что, по мнению экспертов, не будет способствовать кардинальному росту цены предприятия во время торгов.

По словам М. Нефедова, директора инвестиционно-банковского департамента ИК Dragon Capital, социальные обязательства будет сложно выполнить. «Например, в течение шести месяцев не увольнять сотрудников или в случае разрыва трудового договора выплачивать большие выходные пособия. Каждая социальная составляющая потенциально не очень обременительна, но в целом – это сложный пакет обязательств», – считает М. Нефедов. Он также утверждает, что вторым сложным моментом является создание системы спецсвязи в течение двух лет и бесплатная ее передача государству.

Вместе с тем, по мнению аналитика ИК ВG Capital А. Паращия, условия приватизации вполне выполнимые. «Все связанные с ними издержки будут заложены инвестором в цену покупки компании и могут негативно сказаться на этой стоимости. Более жесткими могут выглядеть условия по социальной защищенности сотрудников», – сказал А. Паращий.

В то же время, как отмечают обозреватели СМИ, правительству, по-видимому, далеко не безразлично, кто выигрывает телекомовский конкурс.

Кабинет Министров Украины выдвинул такие условия продажи, которые автоматически отсекают всех крупных международных игроков. По условиям приватизации, государственная доля в компании, желающей участвовать в приватизации «Укртелекома», не должна превышать 25 %. Так, во многих европейских странах крупные телекоммуникационные операторы имеют существенную государственную долю. Сюда относятся Deutsche Telekom, France Telecom, TeliaSonera, Telenor, «Ростелеком». По той же причине отсекается еще два крупных российских операторов, потенциально заинтересованных в покупке: «Вымпелком» и «Мегафон».

Как разъяснил глава Фонда госимущества Украины А. Рябченко, норма об ограничении доли иностранных государств в капитале потенциального покупателя «Укртелекома» соответствует закону. А. Рябченко отметил, что государство понимает, что тем самым исключает из списка вероятных покупателей большинство западных компаний. «Мы не имеем права продавать украинское имущество другим государствам. Это – не приватизация», – уверен глава ФГИ. В

целом, по его словам, в конкурсе вряд ли будет участвовать много компаний. По его оценке, их количество не превысит пяти.

«Ограничение против такого крупного игрока как Vimpelcom – понятный шаг государства. Это позволит предотвратить монополизацию рынка», – считает заместитель директора исследовательской компании GfK Ukraine Г. Вышлинский.

С ним согласен и М. Нефедов, который также уверен, что целью ограничений было не допустить к конкурсу Vimpelcom и его акционера «Альфа-Групп». «Антимонопольный комитет еще не закончил расследование относительно объединения “Киевстар” и “Вымпелкома” и подозревает, что “Альфа” влияет на работу “Астелита”. Учитывая это, такое решение вполне логично», – считает он.

Вторым немаловажным условием является участие в конкурсе компаний, доля которых в объеме предоставляемых услуг на украинском рынке связи (за вычетом доходов от услуг почтовой, специальной, фельдсвязи и курьерской деятельности за предшествующий продаже финансовый год) не превышает 25 %. И это сразу же автоматически вычеркивает из списка претендентов «Киевстар», который по итогам второго квартала этого года занимал 26 % рынка связи по доходам. Также и по этому условию не сможет участвовать в конкурсе и Vimpelcom – владелец крупнейшего украинского мобильного оператора. (Согласно данным Госкомстата, по итогам 2009 г. доходы операторов связи в Украине составили 43,25 млрд грн, в том числе доходы крупнейшего оператора связи ЗАО «Киевстар GSM» – 11,59 млрд грн, или 26,8 % общего объема рынка, что исключает его из списка возможных покупателей. Доходы второго по величине оператора рынка мобильной связи ПрАО «МТС-Украина», 100 %-ной «дочки» МТС, были заметно ниже – 8,17 млрд грн, или 18,9 % объема рынка, что делает его участие в конкурсе возможным. Годовой доход подконтрольной СКМ группе Vega за прошлый год составил около 800 млн грн, а ООО «Астелит», в котором СКМ контролирует 45 % – 2,74 млрд грн).

Таким образом, сходятся во мнении большинство аналитиков, для приватизации дан «зеленый» свет всего двум крупным игрокам: МТС, имеющей долю рынка связи 18 %, и СКМ Р. Ахметова, поскольку доля рынка «Астелит» (TM life:)) составляет 6 %, а доля телекоммуникационной группы «Вега», которой также владеет СКМ, несущественна.

(Для справки: МТС – крупнейший по количеству абонентов сотовый оператор в России и СНГ, обслуживающий более 100 млн абонентов в РФ, Украине, Узбекистане, Туркменистане, Армении и Беларуси. Основным акционером МТС является АФК «Система». СКМ, крупнейшая холдинговая компания Украины, владеет и управляет активами в горно-металлургической, энергетической, телекоммуникационной, банковской, страховой, медийной отраслях, а также в сфере ритейла и недвижимости. 100 % акций ЗАО «СКМ» принадлежат Р. Ахметову).

По мнению же эксперта консалтинговой группы Netton Р. Химича, требованиям к участникам конкурса соответствуют АФК «Система»

(самостоятельно или посредством своего телеком-актива МТС), СКМ и «Альфа-Групп». «В отличие от первых двух, “Альфа” является не промышленным, а портфельным инвестором, и никогда не занимается развитием своих активов... Поэтому кажется маловероятной ее готовность самостоятельно управлять таким большим и проблемным активом», – рассуждает он.

По мнению Г. Вышлинского, купив «Укртелеком», СКМ получило бы возможности для дальнейшего развития собственного бизнеса, в частности, услуг фиксированной телефонии и широкополосного интернет-доступа, на которых специализируется Vega. МТС, приобретя вместе с «Укртелеком» принадлежащие ему 3G-частоты, получило бы существенные конкурентные преимущества на рынке мобильной связи.

М. Нефедов, однако, думает, что в конкурсе может также принять участие консорциум в составе одной из украинских финансово-промышленных групп и иностранного телеком-оператора. «У одного из них будет знание украинских реалий, у другого – опыт в телеком-бизнесе», – приводит он аргументы в пользу такого альянса, в целом допуская участие в конкурсе трех-четырёх участников.

Вместе с тем, как сообщает издание «Бизнес» со ссылкой на источники в Администрации Президента Украины, все условия проведения аукциона по продаже украинской госкомпании «Укртелеком» писались под одного покупателя – российскую АФК «Система». (Сейчас «Система» уже представлена на Украине через местную «дочку» МТС). Газета пишет, что для того, чтобы обсудить сделку, в Киев к В. Януковичу якобы приезжал основной акционер «Системы» В. Евтушенков. Переговоры прошли настолько успешно, что сомнений у источника издания относительно продажи «Укртелекома» в назначенный срок почти не осталось.

Дата приватизации, отмечает «Бизнес», тоже была выбрана неслучайно, поскольку в это время в Европе начинаются рождественские каникулы, а значит, потенциальные инвесторы, если они появятся, не смогут должным образом подготовиться к конкурсу.

Напротив, российская «Независимая газета», со ссылкой на одного из соратников предыдущего украинского Премьера, утверждает, что конкурентная борьба все же неизбежна, поскольку реальными претендентами на покупку «Укртелекома» выступают такие структуры, как СКМ Р. Ахметова и АФК «Система» В. Евтушенкова. «Но это кулуарная, теневая игра. Интрига в том, что В. Янукович не может отказать украинскому бизнесмену, которому обязан своей политической карьерой. Но не может игнорировать и интересы российского претендента, ведь это скажется на атмосфере отношений между Москвой и Киевом», – пояснил экс-чиновник правительства. По его словам, стороны пытались найти компромиссные решения в кулуарах заседания межправительственного комитета по экономическому сотрудничеству. По информации одних источников, российской стороне предложили в качестве «отступного» ряд других объектов, в числе которых собеседники НГ назвали

Одесский припортовый завод, предприятия теплоэнергетики и Керченскую паромную переправу. Правда, приватизация их состоится не ранее 2011 г. Другие источники утверждают, что на уступки предлагалось пойти структурам Р. Ахметова, а «размен» включал в себя новые кадровые назначения в украинском правительстве.

Подтверждения ни одной, ни другой версии нет. Однако в ФГИ Украины категорически опровергают какие-либо кулуарные договоренности относительно будущей приватизации «Укртелекома», настаивая на том, что победитель будет определен в ходе открытого и прозрачного конкурса. Один из сотрудников ведомства уточнил, что, кроме двух названных структур, в конкурсе, возможно, примут участие еще две российские компании, которые сейчас активно интересуются условиями, западные Vodafone и Deutsche Telecom. «Интересуются также японские, китайские, корейские инвесторы – прием заявок не закрыт», – проинформировал он.

По мнению председателя ФГИУ А. Рябченко, продажа ОАО «Укртелеком» может считаться удачной, если Фонд государственного имущества Украины сумеет выручить за него 12 млрд грн. Он сообщил, что на сегодняшний день капитализация предприятия составляет 10,7 млрд грн. При этом, по состоянию на февраль 2010 г., этот показатель составлял 7 млрд грн.

Экс-глава Фонда государственного имущества Украины, заместитель председателя фракции Партии регионов М. Чечетов также прогнозирует, что цена продажи «Укртелекома» будет выше стартовой. По его словам, власть не допустит, чтобы «Укртелеком» был продан по стартовой цене. «Я думаю, что объем (цена продажи. – Ред.) будет значительным, и это будет двухзначная цифра», – сказал «регионал».

Народный депутат от НУ – НС А. Бондарь сомневается, что в ходе аукциона цена поднимется выше стартовой. Он не исключил, что может повториться ситуация, аналогичная приватизации «Лугансктепловоза». «Думаю, что никто не будет поднимать карточки во время проведения конкурса, и компанию “Укртелеком” продадут по стартовой цене. Именно стартовая цена будет продажной для этой компании в лучшем случае», – отметил он. При этом он отметил, что в случае, если «Укртелеком» купят компании МТС или DCC, то «произойдет полная монополизация рынка».

Старший директор представительства международного рейтингового агентства Fitch Ratings в СНГ и России Н. Лукашевич также считает, что цена продажи госпакета акций «Укртелекома» будет незначительно отличаться от стартовой. Как отметил эксперт, причиной этому станет ограниченное количество участников приватизационного конкурса. При этом Н. Лукашевич считает, что участие в конкурсе по приватизации «Укртелекома» может принять британский Vodafone, крупнейший мобильный оператор мира по величине выручки.

В целом большинство аналитиков уверены, что во время торгов планка может подняться максимум до 12–13 млрд грн. Поскольку покупателю придется

выполнять целый ряд дополнительных условий, связанных как с регулированием рынка, так и с социальными обязательствами. Кроме того, надо учесть громоздкую структуру «Укртелекома», требующую замены многочисленных аналоговых АТС и устаревшей инфраструктуры. Также зависла в воздухе ранее самая прибыльная для оператора международная и междугородняя связь. Дело в том, что у «Укртелекома» закончилась лицензия на этот вид деятельности. В результате компании придется покупать новые лицензии за 15 млн грн, и сделать это надо как можно быстрее.

С другой стороны, отмечают эксперты, бороться также есть за что. Это крупнейшая фиксированная сеть – на почти 10 млн телефонных номеров, мобильная сеть третьего поколения, которой пользуются более полумиллиона абонентов (511 тыс. на конец августа), самая популярная услуга широкополосного доступа «Ого!» (около миллиона пользователей). А еще «Укртелеком» владеет магистральными линиями и колодцами, по которым прокладываются кабели других операторов. На всем этом «Укртелеком» неплохо зарабатывает. И новый собственник заинтересован во всем этом.

В результате, «несмотря на кризис, правительство настроено получить за “Укртелеком” достойную цену, – считает президент Центра системного анализа и прогнозирования Р. Ищенко. – Думаю, 12 млрд грн – очень неплохая цена за “Укртелеком”. Во-первых, кризис никто не отменял, и свободных средств сейчас практически ни у кого нет. Во-вторых, “Укртелекому” присуща такая особенность, что в последние 10–15 лет он постоянно дешевеет. Поэтому нет ничего удивительного, что за эти два года он стал дешевле на 1 млрд грн». В целом, по мнению президента Центра системного анализа и прогнозирования, условия приватизации «Укртелекома» достаточно стандартные, они отвечают существующей на сегодня экономической ситуации и выгодны как для покупателя, так и для продавца.

Народный депутат от фракции НУ – НС, член бюджетного комитета ВР, лидер политической партии «Украинская платформа» П. Жебрийский также предполагает, что «если Н. Азаров договорился с Путиным о том, что “Укртелеком” продадут россиянам, то цена будет чуть выше стартовой. Думаю, что цена в любом случае серьезно не увеличится, поскольку ключевые торги состоятся еще до даты проведения конкурса. А может быть, у них уже есть договоренности с российскими компаниями. Если выставят стартовую цену 10 млрд грн, то продадут приблизительно на 200 млн дороже. Если бы к конкурсу были допущены Германия, Норвегия или другие европейские компании, то цена на «Укртелеком» была бы существенно выше. Но, к сожалению, на сегодняшний день существует политическая составляющая относительно продажи этого объекта».

Аналитик Astrum Investment Management Д. Белов отмечает, что в целом условия для инвесторов малопривлекательны. «Поэтому наверняка в аукционе будет принимать участие лишь несколько претендентов. Это означает, что

потенциал роста цены за пакет в 92,8 % акций ограничен. На сегодняшний день котировки рынка указывают на то, что стоимость данного пакета составляет 10 млрд грн, что лишь немногим меньше заявленной стартовой цены в 10,5 млрд грн» – сказал эксперт. При этом он добавил, что возможный рост цен на новостях о приватизации является спекулятивным, а не фундаментально обоснованным. В то же время риски очередной отсрочки приватизации остаются высокими.

Бывший замглавы Госинспекции связи, директор по развитию «Украинской сети обмена трафиком» В. Ржечицкий на круглом столе на тему «Что не удалось сделать государству до приватизации “Укртелекома”» заявил, что настоящая стоимость «Укртелекома» может быть намного ниже, чем его стартовая цена. По его словам, вместе с «Укртелекомом» новому владельцу достанутся обязательства по кредитному договору. А согласно выводам Контрольно-ревизионного управления, при определенных условиях эти обязательства могут привести финансовое состояние предприятия к критическому уровню. «Потому что любой из кредиторов имеет право когда-нибудь прекратить кредитование “Укртелекома” в случае смены контроля. И тогда “Укртелеком” должен будет немедленно, на протяжении 10 рабочих дней погасить свою задолженность. Договор, как мы знаем, на 500 млн долл. И возврат этого договора также вкладывается в стартовую цену», – объяснил В. Ржечицкий.

Ю. Рубан, директор Национального института стратегических исследований, акцентирует внимание на том, что ««Укртелеком» не может свести концы с концами и стабильно из года в год одалживает деньги. Кабмин утверждает компании финансовый план, который формально доходный. Но это не более чем технология, так как правительству просто не хочется иметь убыточную компанию. Да, формально компания считается прибыльной. Однако это обеспечивается путем заимствований, которые из года в год нарастают как снежный ком». «И это касается не только и не столько изменений в тарифах, сколько фундаментальных промахов», – говорит эксперт.

Однако понять, как на самом деле обстоят дела в компании – практически невозможно, так как, по мнению Ю. Рубана, широкой общественности доступна лишь малая доля информации. По мнению эксперта, реальное состояние компании скрывается для того, чтобы выгоднее ее продать. «“Укртелеком” давно не является монополистом на рынке связи, а большая задолженность дает аргументы при определении стартовой цены на аукционе. Если говорить честно, то эту компанию следовало бы продать еще в 2004–2005 гг., когда она вызывала наибольший интерес. Сейчас же с каждым годом ее долги будут увеличиваться в геометрической прогрессии, и руководству ничего не останется делать, кроме как снова одалживать деньги для покрытия старых долгов», – считает Ю. Рубан.

В то же время, по подсчетам газеты «Деловая столица», активы телекоммуникационной компании «Укртелеком», без учета перспектив развития предприятия, оцениваются в 11 млрд грн. Так, по информации издания, на каждые потраченные 8 млн грн покупатель может рассчитывать на 1 га земли, 10 зданий, 5

строений и 1 склад. Земля и здания хоть и разбросаны по всей Украине, но это, в основном, центры населенных пунктов, отмечают аналитики. Кроме того, покупатель получит ежегодный оборот денежных средств в размере 800 тыс. долл. (общий оборот компании – около 1 млрд долл. в год). И это не считая телекоммуникационной инфраструктуры.

Как считают аналитики издания, наиболее комфортно хозяйство «Укртелекома» сможет интегрировать холдинг СКМ Р. Ахметова. Лицензии и телекоммуникационное наследие могут использовать операторы Vega и «Астелит» (TM life:), которые входят в СКМ. Помещения компании Р. Ахметов может использовать для создания крупнейшей в Украине сети отделений своего банка ПУМБ. В этот же банк можно завести счета «Укртелекома». По мнению издания, реализация даже этих мероприятий позволит СКМ с лихвой покрыть затраты на приватизацию, а также будущие расходы.

Что касается большинства представителей оппозиции, то они считают стартовую цену «Укртелекома» явно заниженной. «Стартовая цена пакета акций телекоммуникационной компании “Укртелеком” в 10 млрд 500 млн грн является заниженной, по крайней мере вдвое», – заявил экс-министр транспорта и связи Украины И. Винский. По его словам, продажа «Укртелекома» должна была стартовать с 20 млрд грн, а перед объявлением конкурса по продаже госпакета акций компании следовало провести серьезную предпродажную подготовку. «Убыточность “Укртелекома” является искусственной, вызванной бестолковым менеджментом и неправильной тарифной политикой. Когда эти две проблемы были бы решены в процессе подготовки к продаже, начальная цена пакета должна быть вдвое больше», – подчеркнул И. Винский.

А депутат-«бютовец» О. Семерак уверен, что при честно организованном аукционе названная Ю. Тимошенко сумма (см. выше) вполне реальная. «Еще при президенте Кучме, когда ставился вопрос о продаже “Укртелекома”, в Фонде госимущества озвучивалась цифра в 5 млрд долл. Но некоторые специалисты называли ее даже заниженной», – отметил парламентарий.

Политолог и экономист И. Лещук в свою очередь считает, что с учетом мировых экономических реалий сегодняшнего дня за 10–12 млрд долл. реализовать предприятие будет сложно. «Однако его рыночная стоимость, вне сомнений, гораздо ближе к сумме, названной Тимошенко, нежели к той, которую не постеснялось озвучить правительство», – отметил он.

В свою очередь экс-глава ФГИ В. Семенюк-Самсоненко не сомневается, что для солидного покупателя не составило бы труда выполнить все вышеперечисленные и многие другие требования к участникам торгов. Но она не уверена, что условия, в которых проводится приватизация, привлекут серьезных иностранных покупателей и позволят создать реальную конкурентную среду на конкурсе. В. Семенюк-Самсоненко утверждает, что сама идея приватизации «Укртелекома» противоречит действующему указу Президента, подписанному еще В. Ющенко, который запрещает продавать стратегические объекты до

принятия новой программы приватизации и отдельных программ развития стратегических отраслей. Кроме того, решение противоречит и кредитным соглашениям «Укртелекома», поскольку для продажи пакета свыше 50 % +1 акция требуется согласие кредиторов. Дополнительными сложностями инвестору грозит проблема имущества «Укртелекома», считает экс-чиновник. Она напомнила, что в процессе корпоратизации в состав компании были включены такие объекты, как десятки общежитий, детских садов, ведомственных домов и т. п. После приватизации инвестор может получить судебные иски о праве собственности.

Руководитель экономических программ Центра им. Разумкова В. Юрчишин уверен, что при наличии политической воли все эти проблемы украинская власть может решить. По его мнению, главное сейчас продать компанию, рыночная стоимость которой снижается из-за мировой конъюнктуры. Он поставил под сомнение слова Ю. Тимошенко о чрезвычайно высокой стоимости «Укртелекома» и заметил, что с точки зрения государства важнее найти эффективного собственника, который инвестирует средства в стратегические объекты, развивая экономику и создавая новые рабочие места: «Смысл приватизации – не в наполнении госбюджета, а в создании конкурентного производства и возобновлении эффективной работы предприятия. И у власти сейчас есть шанс это доказать».

Другие эксперты отмечают, что без продажи «Укртелекома» правительству никак не удастся выполнить взятые перед МВФ обязательства по наполнению госбюджета. С января по сентябрь сего года финансовый план приватизации выполнен на 8,1 %, поступления по этой статье доходов составили всего около 65 млн долл. при утвержденном показателе свыше 1 млрд долл.

В заключение можно отметить, что участие в софинансировании приватизации госпакета акций ОАО «Укртелеком» готов принять Европейский банк реконструкции и развития (ЕБРР). Об этом, в частности, сообщил первый вице-президент ЕБРР В. Фримен.

«Мы можем помочь потенциальным покупателям («Укртелекома») профинансировать приватизацию и принять участие в долевом финансировании в консорциуме, который победит», – сказал он. Первый вице-президент ЕБРР отметил, что банк готов работать со всеми участниками приватизации и не отдает предпочтения какому-либо из них.

Таким образом, основными претендентами на «Укртелеком», по мнению аналитиков, являются российская АФК «Система» и СКМ Р. Ахметова. Вместе с тем пока не исключено участие в тендере некоторых других российских и западных компаний (например, британского Vodafone), а также операторов из Японии, Китая и Южной Кореи.

Прогнозируется также, что при удачном завершении процесса приватизации «Укртелеком» ожидают существенные перемены. В первую очередь это будет развитие Интернета, где у компании неоспоримое преимущество в доступе к 10 млн абонентов. Хорошие перспективы могут быть у мобильной связи, если

«Укртелеком» достанеться не нинішнім гравцям мобільного ринку. Вже на базі 3G-лицензії все ще можна створити сильного нового оператора.

Якщо ж приватизація «Укртелекома» по причині заполітизованості питання, про яку говорить ряд експертів, пройде не за ринковими умовами, це може негативно вплинути на деловий клімат в країні.

АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

С. Горова, влас. кор. СІАЗ НБУВ

Експерти оцінили євроінтеграційні реформи в Україні

У рамках реалізації проекту «Виконання Порядку денного асоціації (ПДА) між Україною і ЄС: експертний погляд» упродовж липня – жовтня 2010 р. було проведено громадський моніторинг та аналіз дій української влади на предмет виконання пріоритетів ПДА між Україною і ЄС. Проект виконує Консорціум аналітичних центрів у складі УНЦПД, Інституту економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД) та Центру політико-правових реформ (ЦППР) за підтримки Європейської програми Міжнародного фонду «Відродження».

Участь у проекті взяли 30 експертів неурядових аналітичних центрів.

Результати громадського моніторингу виконання Порядку денного асоціації (ПДА) були оприлюднені 15 листопада 2010 р. на прес-конференції в інформаційному агентстві УНІАН.

На цій прес-конференції експерти відзначили, що євроінтеграційні прагнення України декларуються як пріоритети державної політики. Звітний період характеризується як позитивними діями інститутів влади стосовно виконання ПДА, так і стагнацією змін з питань політичного діалогу, – прав людини, дотриманням демократичних процедур. Заслужують на увагу внутрішньополітичні трансформації в країні, складні тенденції стосовно гарантування та дотримання демократичних свобод, принципів верховенства права.

У резюме представленого журналістам звіту вказується, що візовий діалог між Україною та ЄС розпочався в жовтні 2008 р., відбулося чотири раунди переговорів (останній раунд у травні 2010 р.). Найбільш важливі позитивні зміни стосовно питань візового діалогу відбулися протягом останніх місяців.

21 вересня Верховна Рада України (ВР) ухвалила проект закону про ратифікацію Конвенції Ради Європи (РЄ) про заходи щодо протидії торгівлі людьми. Однак «для того щоб вона реально запрацювала, безумовно, потрібні подальші зміни в деяких існуючих законодавчих актах і, що найголовніше,

інституційні рішення, створення відповідного органу, надання йому відповідних повноважень, забезпечення його в рамках державного бюджету на наступний рік», підкреслив на прес-конференції науковий директор інституту євроатлантичного співробітництва О. Сушко.

Позитивним внеском у переговорний процес став Закон України про державні закупівлі. Що стосується розділу про торгівлю товарами, сторони домовилися про поступову гармонізацію українського законодавства та подальше реформування системи технічного регулювання.

Надзвичайно складним у переговорах залишається питання взаємного доступу на ринки для окремих товарних позицій. У торгівлі сільськогосподарськими товарами сторони не готові до повної лібералізації торгівлі. Ймовірно, для частини сільськогосподарської продукції в рамках ЗВТ+ будуть встановлені тарифні квоти. Відкритим питанням переговорного процесу залишаються експортні мита України, наприклад, на насіння соняшнику. Також тривають переговори щодо географічних зазначень, особливо для тих товарів із переліку зареєстрованих у ЄС географічних зазначень, назви яких безпосередньо збігаються із назвами продуктів чи напоїв, що традиційно виробляються в Україні і є важливими складовими товарного асортименту.

Підготовку та прийняття до кінця 2010 р. Стратегії національної екологічної політики на період до 2020 р. визначено найголовнішою умовою отримання Україною секторальної бюджетної підтримки від Європейського Союзу. У сфері охорони довкілля Стратегія – єдиний пріоритет Матриці Фюле¹. Основний зміст реформи екологічної політики, яка запроваджується Концепцією та Стратегією – інтеграція екологічної політики до національних, галузевих, регіональних та місцевих політик, планів і програм, як це законодавчо закріплено в ЄС.

Завершилася підготовка проектів всіх документів, які складають угоду про фінансування бюджетної підтримки сектора охорони навколишнього природного середовища України. Конкретною метою цієї бюджетної підтримки є надання допомоги урядові України в поліпшенні показників реалізації екологічної політики. За допомогою запланованих заходів передбачається підтримати процес вдосконалення системи управління у сфері охорони навколишнього середовища та врахування екологічних аспектів у стратегіях інших галузей, таких як енергетика, транспорт і промисловість. Планується, що розбудова інституційного потенціалу та підтримка заходів із вдосконалення законодавства, а також виконання міжнародних конвенцій та багатосторонніх угод у сфері охорони навколишнього

---

¹ Довідково: «Матриця Фюле» – документ, представлений Єврокомісаром Ш. Фюле в Києві 22 квітня 2010 р. План передбачає виконання конкретних заходів, спрямованих на залучення макрофінансової допомоги ЄС, покращення доступу українських товарів на європейські ринки, зокрема реформування системи технічного регулювання, санітарного та фітосанітарного контролю, державних закупівель, удосконалення законодавчого та інституційного забезпечення у митній, податковій, банківській, енергетичній галузях і сфері запобігання та протидії корупції, спрощення візового режиму між Україною та ЄС.

середовища сприятиме розвитку практики управління, поваги до прав людини та рівності між чоловіками і жінками. Ці заходи також підтримають демократизацію та підвищать роль громадянського суспільства і неурядових організацій, а також сприятимуть виконанню зобов'язань у рамках Оргуської конвенції. Ці зобов'язання передбачають забезпечення доступу до екологічної інформації та участь громадськості в процесі прийняття рішень у сфері охорони навколишнього середовища.

У звіті відзначається, що 30 вересня 2010 р. було оприлюднено рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 252 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до Конституції України» від 8 грудня 2004 р. № 2222-IV (справа про додержання процедури внесення змін до Конституції України) від 30 вересня 2010 р., яким фактично було змінено Конституцію України. Рішення КС потенційно суттєво підвищує президентські повноваження, зокрема й у сфері визначення зовнішньої політики, передбачає відновлення централізованої моделі державного управління на чолі з Президентом.

Експерти відзначають, що сьогодні в Україні фактично відсутня структурована дискусія інститутів влади та організацій громадянського суспільства з приводу конституційних перетворень.

Набрання чинності редакції Конституції від 1996 р. створило прецедент конституційної та законодавчої нестабільності щодо самих інститутів політичної системи та державного управління. Питання, зокрема, виникають при тлумаченні повноважень та строків каденції виборних органів, посад державної і місцевої влади. Проблематика вдосконалення окремих сторін чинного виборчого законодавства підмінюється постановкою питання про нові виборчі моделі.

Закон «Про Кабінет Міністрів України», прийнятий 7 жовтня, надає Президенту ширші повноваження у відносинах з урядом, Прем'єр-міністром України. 19 жовтня Верховна Рада направила до Конституційного Суду зареєстрований в цей же ж день проект закону «Про внесення змін до Конституції України» щодо проведення чергових виборів народних депутатів України, Президента України, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів». Цей проект передбачає продовження повноважень для Верховної Ради нинішнього скликання із чотирьох до п'яти років.

Вибори до місцевих органів влади проводилися таким чином, що його окремі положення, наприклад у частині висунення кандидатів, реалізації механізмів формування дільничних виборчих комісій та територіальних виборчих комісій суперечать рекомендаціям Венеціанської комісії. Неурядові організації, що спостерігали за перебігом виборчої кампанії та голосуванням, констатують наявність непоодиноких організаційних проблем протягом голосування, що можуть стати передумовою для оскарження результатів виборів на окремих дільницях, фіксують порушення, зазначають експерти.

Заступник голови правління Центру політико-правових реформ, кандидат юридичних наук В. Тимошук на прес-конференції звернув увагу на те, що ще в 2008 р. в першому читанні був прийнятий законопроект про доступ до публічної інформації. «Президент В. Янукович казав, що він за цей законопроект, керівник його Адміністрації теж його підтримував, але з часом їх позиція почала трансформуватися. Як наслідок – через два роки після його прийняття в першому читанні Партія регіонів вносить альтернативний законопроект... Той законопроект, який депутати від Партії регіонів називають альтернативним, насправді його навіть важко назвати чимось подібним до цивілізованого закону про доступ до публічної інформації», – стверджував заступник голови правління Центру політико-правових реформ.

За результатами громадського моніторингу виконання пріоритетів ПДА (липень – жовтень 2010 р.) було проаналізовано 69 пріоритетів ПДА.

Експертами оцінено як виконані чотири пріоритети, у стадії виконання перебувають 55 пріоритетів, не виконано 10 пріоритетів.

Як виконані експертами було оцінено окремі питання щодо торгівлі та питання, пов'язані зі співробітництвом у сфері енергетики, включаючи ядерні питання.

По-перше, це – робота у напрямі створення незалежного наглядового органу відповідно до Директиви 89/665 зі змінами згідно з Директивою 2007/66 та забезпечення його достатньої адміністративної спроможності з метою впровадження ефективних заходів.

По-друге, робота у напрямі подальшої гармонізації законодавства України до *acquis* ЄС щодо державних закупівель, як визначено у Директивах 2004/17 та 2004/18.

По-третє, вживати усіх необхідних заходів для набуття чинності Закону України «Про принципи функціонування ринку природного газу», який має відповідати відповідним нормам ЄС (Директива 2003/55/ЄС, Регламент ЄС 1775/2005).

По-четверте, продовження співробітництва щодо спільного проекту ЄС – МАГАТЕ – Україна стосовно оцінки ядерної безпеки українських атомних електростанцій.

Експерти визначають прогрес і позитивні дії щодо схвалення 27 жовтня 2010 р. Кабінетом Міністрів Концепції інтегрованого управління кордонами, підтримку розвитку української системи захисту персональних даних шляхом ратифікації Конвенції Ради Європи 1981 р. про захист персональних даних, Додаткового протоколу до неї та її імплементації. Це має стати однією з передумов для укладення угод з Євросоюзом та Європолем, включаючи обмін оперативною інформацією.

Позитивним кроком є Закон України «Про здійснення державних закупівель». «Цей Закон у багатьох моментах є таким, що задовольняє ЄС. Там чітко розмежовано функції проведення політики в галузі державних закупівель. У цьому

Законі державні закупівлі в плані політики, у плані регулювання процедур покладені на Міністерство економіки. З'явився новий орган, який реалізовує наглядову функцію, це – Антимонопольний комітет. Мені здається, є дуже важливим те, що в цьому законі передбачені рівні права допуску до ринку державних закупівель, як з боку українських, так і іноземних учасників», – зауважив директор Інституту економічних досліджень та політичних консультацій І. Бураковський.

Як і під час попереднього моніторингового періоду, за оцінкою експертів, переважна більшість пріоритетів перебуває в стадії виконання. У деяких сферах ситуація не стала кращою, наприклад у розробці необхідних законодавчої та інституційної рамок у сфері керування міграцією з метою боротьби з нелегальною міграцією, контрабандою та торгівлею людьми стосовно створення Державної міграційної служби або іншого органу, уповноваженого здійснювати (координувати) державну міграційну політику.

Як невиконані було оцінено питання, пов'язані із сферами проведенням окремих складових політичного діалогу, забезпеченням дотримання прав людини та основних свобод шляхом усебічної співпраці з питань захисту прав людини та основних свобод – і в індивідуальних випадках, і в питаннях, що стосуються інструментів міжнародного права та прав людини, державного внутрішнього контролю та зовнішнього аудиту і контролю, інформаційного суспільства, охорони навколишнього природного середовища.

Як невиконані в попередньому моніторинговому звіті було оцінено вісім пріоритетів ПДА. До переліку пріоритетів, які оцінено експертами як невиконані, порівняно з попереднім звітом, додалися питання про охорону навколишнього середовища та питання у сфері співробітництва з питань юстиції, свободи та безпеки, політичного діалогу, зокрема стосовно забезпечення ефективності виборчої системи, яка має на меті проведення президентських та парламентських виборів відповідно до міжнародних стандартів демократичних виборів, рекомендацій, підготовлених ОБСЄ та Бюро демократичних інститутів з прав людини, подальшої консолідації зусиль щодо вдосконалення законодавчої бази і у плані поліпшення поведінки у місцях утримання, реалізації міграційної політики.

Водночас експерти відзначають, що почалася робота щодо реалізації пріоритетів у сфері санітарних та фітосанітарних заходів (СФЗ), зокрема з розробки всеохоплюючої стратегії реформування політики України щодо СФЗ. Це дало змогу виключити цей пріоритет з переліку невиконаних і перевести його в категорію «в стадії виконання».

Експерти оцінили рівень динаміки виконання зазначених пріоритетів порядку денного асоціації Україна-ЄС. Аналіз показав, що запропоновані заходи дають можливість виконати 31 пріоритет частково та чотири пріоритети повністю. Запропонованих заходів, на думку експертів, недостатньо для виконання 14 пріоритетів. Достатність політичних заходів стосовно 20 пріоритетів важко

визначити з огляду на недостатність інформації щодо кроків з їх реалізації. Експерти зазначили, що методологічна складність моніторингових заходів полягає у складності визначення впливу політичних заходів на процеси євроінтеграції, оцінку довготермінових політичних ефектів під час імплементації відповідних рішень.

Отже, експерти роблять висновок, що залишається актуальною потреба в забезпеченні ратифікації та повної імплементації найбільш важливих міжнародних інструментів у сфері юстиції та внутрішніх справ, продовження процесу створення відповідної законодавчої бази для ефективної співпраці у сфері юстиції, свободи і безпеки відповідно до міжнародних стандартів, а також проведення роботи для забезпечення ефективної імплементації і застосування таких стандартів.

(Інформація СІАЗ)

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Верховная Рада продлила свое вечернее пленарное заседание в четверг, 18 ноября, до завершения рассмотрения проекта Налогового кодекса.

За принятие соответствующего решения проголосовал 251 депутат при минимально необходимых 226.

С соответствующей инициативой выступил Председатель Верховной Рады В. Литвин *(Комментарии – proUA (comments.ua). – 2010. – 18.11)*.

***

17 листопада, відкриваючи парламентські слухання на тему: «Про стан промислової безпеки та охорони праці», що проходять згідно з постановою Верховної Ради України № 2321-УІ від 15 червня 2010 р., заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко наголосив на важливості та актуальності їх проведення.

«Загальні принципи державної політики в галузі охорони праці, які визначено законодавством України, спрямовані на створення належних, безпечних і здорових умов праці, запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням, адаптацію трудових процесів до спроможностей працівника з урахуванням стану його здоров'я і психологічного стану, що узгоджується з принципами захисту здоров'я працівників, які визначено в конвенціях Міжнародної організації праці, директивах Європейського Союзу», – підкреслив віце-спікер.

М. Томенко також зауважив, що за мету зустрічі варто поставити завдання оцінити реальний стан охорони праці в Україні як системи правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на збереження здоров'я й працездатності

людини в трудовому процесі.

Головуючий на парламентських слуханнях М. Томенко повідомив, що, враховуючи актуальність теми слухань, до їх роботи було запрошено представників уряду, центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, всеукраїнських об'єднань профспілок та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, міжнародних організацій, керівників підприємств, науковців (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 17.11*).

***

Верховна Рада прийняла за основу проект закону про внесення змін до Закону «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)» (про заборону приватизації приміщень, де розміщуються бібліотеки, книгарні та державні видавництва).

Законопроект (реєстр. № 5449) пропонується встановити, що не можуть бути об'єктами малої приватизації будівлі (споруди, приміщення) або їх окремі частини, де розміщуються бібліотеки, книгарні та державні видавництва (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 17.11*).

***

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко позитивно оцінив те, що 17 листопада парламент ухвалив у першому читанні проект закону про внесення змін до Закону України «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)» (про заборону приватизації приміщень, де розміщуються бібліотеки, книгарні та державні видавництва) (реєстр. № 5449).

Водночас, коментуючи результати такого голосування, М. Томенко висловив сумнів, що законопроект щодо заборони приватизації приміщень, де розміщуються бібліотеки, книгарні та державні видавництва, буде прийнято в цілому. «Попри певну ілюзію, що ця проблема підтримана всіма фракціями, швидше за все прийняття законопроекту в цілому буде відкладатися або не буде підтримане владою», – сказав він. На думку віце-спікера, це є очевидним, оскільки історія з приватизацією та, відповідно, знищенням книгарень і бібліотек, передовсім у місті Києві, – справа рук не лише «молодої команди» Л. Черновецького, а й багатьох представників нинішньої влади. «А тому владі вигідно, з одного боку, легалізувати те, що вже було приватизовано, а з іншого – провести подальшу зачистку цієї території української культури», – зазначив М. Томенко (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 17.11*).

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Демократичної Республіки Конго про сприяння та взаємний захист інвестицій».

Згідно з Угодою, кожна договірною стороною на своїй території надає інвестиціям та доходам інвесторів іншої договірної сторони режим, який є справедливим, рівним та не менш сприятливим, ніж той, який вона надає інвестиціям та доходам інвесторів будь-якої третьої держави.

Відповідно до Угоди, кожна договірною стороною на своїй території надає інвесторам іншої договірної сторони по відношенню до керування, підтримання, використання, отримання прибутків та розпорядження своїми інвестиціями режим, що є справедливим, рівним та не менш сприятливим, ніж той, який вона надає інвесторам будь-якої іншої держави.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 0179 (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 17.11).*

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про ратифікацію Угоди (у формі обміну листами) між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку про внесення змін до Рамкової угоди між Україною та ЄБРР стосовно діяльності Чорнобильського фонду «Укриття» в Україні».

Угода передбачає внесення змін до Рамкової угоди між Україною і Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Чорнобильського фонду «Укриття» в частині збільшення внеску України до Чорнобильського фонду «Укриття» (з 50 до 104,163 млн дол.).

Відповідний законопроект зареєстровано за № 0190 (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 17.11).*

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму».

Конвенція спрямована на створення сучасної та ефективною системи міжнародного співробітництва з метою проведення спільної кримінальної політики, спрямованої на захист суспільства від тяжких злочинів.

Постановляюча частина передбачає ратифікацію вказаної Конвенції із заявами і застереженнями, внесеними відповідно до ст. 53 Конвенції до ст. 3, 9, 17, 24, 31, 33, 35, 42, 46 та ст. 47.

Внесення заяв і застережень зумовлене особливостями чинного законодавства України. Механізм моніторингу та врегулювання спорів встановлено главою VI Конвенції. Глава VII містить заключні положення.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 0186 (*Офіційний сайт*

Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 17.11).

***

Народні депутати ухвалили розділи «Адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів)», «Податок на прибуток підприємств», «Податок на доходи фізичних осіб» та «Податок на додану вартість».

Відповідно до проекту кодексу (реєстр. № 7101-1), розділ II «Адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів)» визначає порядок адміністрування податків та зборів, визначених у розділі I «Загальні положення» цього кодексу, а також порядок контролю за дотриманням вимог податкового та іншого законодавства у випадках, коли здійснення такого контролю покладено на контролюючі органи.

Розділ містить глави щодо: податкової звітності; роз'яснення податкового законодавства; визначення суми податкових та/або грошових зобов'язань платника податків, порядку їх сплати та оскарження рішень контролюючих органів; податкового контролю; обліку платників податків; перевірок; погашення податкового боргу платників податків; застосування міжнародних договорів та погашення податкового боргу за запитами компетентних органів іноземних держав; відповідальності; пені тощо. До розділу було внесено 729 поправок.

Народні депутати також розглянули розділи «Податок на прибуток підприємств», до якого було внесено 752 поправки, «Податок на доходи фізичних осіб» (529 поправок) та «Податок на додану вартість» (524 поправки) (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 16.11).*

***

Комітет з питань економічної політики рекомендує парламенту відхилити проект постанови про заходи щодо стримування темпів зростання цін на продукти харчування першої необхідності.

Проектом (реєстр. № 7076) передбачено доручити Кабінету Міністрів розробити і запровадити у місячний термін порядок державного регулювання цін на продукти харчування першої необхідності, а також забезпечити постійний моніторинг цін на продукти харчування першої необхідності, оперативний аналіз цінової ситуації на споживчому ринку та внесення відповідних змін до переліку товарів, на які поширюється державне регулювання цін.

Під час обговорення члени комітету наголосили, що Постановою Кабінету Міністрів від 25.12.1996 р. «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» (із змінами та доповненнями) «вже визначено Перелік продукції, товарів і послуг, що мають вирішальне (істотне) значення», а Постановою від 13.06.2002 р. «Про заходи щодо проведення моніторингу цін і тарифів на споживчому ринку» затверджено Перелік соціально значущих товарів і послуг, «за яким проводиться постійний моніторинг цін і тарифів на споживчому ринку та порядок його

проведення».

На думку народних депутатів, запропоновані проектом заходи «практично врегульовані чинними нормативно-правовими актами» (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 17.11*).

***

Голова Комітету у закордонних справах О. Білорус провів зустріч з радником з політичних питань, керівником політичного відділу Посольства Сполучених Штатів Америки в Україні К. Клірі. Під час зустрічі, яка відбулася на прохання американської сторони, обговорено низку питань українсько-американського співробітництва.

О. Білорус наголосив на динамічному характері відносин між Україною та США і висловив готовність української сторони до активної співпраці на парламентському рівні. Він також повідомив, що в українському парламенті працює очолювана ним депутатська група Верховної Ради України з міжпарламентських зв'язків зі Сполученими Штатами Америки, до складу якої входять представники всіх політичних партій. Голова комітету акцентував увагу на можливостях активізації співробітництва на всіх рівнях, зокрема їх парламентської складової.

Сторони позитивно оцінили налагоджену співпрацю між Комітетом у закордонних справах та Посольством США в Україні та обговорили плани спільних заходів на 2010–2011рр. (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 17.11*).

***

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва рекомендує парламенту прийняти у другому читанні проект закону «Про недопущення обігу в Україні небезпечної продукції».

Законопроектом (реєстр. № 7094) пропонується встановити правові та організаційні засади введення в обіг в Україні нехарчової продукції і забезпечення її безпечності.

Згідно із проектом, «безпечна нехарчова продукція – це будь-яка продукція, яка за звичайних або обґрунтовано передбачуваних умов використання (у тому числі щодо строку служби та за необхідності введення в експлуатацію вимог стосовно встановлення і технічного обслуговування) не становить жодного ризику чи становить лише мінімальні ризики, зумовлені використанням такої продукції, які вважаються прийнятними і не створюють загрози суспільним інтересам». При цьому мають враховуватися: характеристика продукції, у тому числі її склад, упаковка, вимоги щодо встановлення і технічного обслуговування; її вплив на іншу продукцію, якщо вона буде використовуватися разом з нею; попередження, що містяться на етикетці продукції, в інструкції з її використання та знищення, а також в іншій інформації стосовно продукції; застереження щодо споживання чи

використання продукції певними категоріями населення (дітьми, вагітними жінками, людьми похилого віку тощо).

На засіданні наголошувалося, що документ містить положення про державний ринковий нагляд за додержанням загальної вимоги щодо безпечності нехарчової продукції, який забезпечується шляхом здійснення державного ринкового нагляду, а також державного контролю продукції при її ввезенні на митну територію України. Передбачено й відповідальність за порушення вимог цього закону. До виробника, зокрема, застосовуються штрафні санкції у разі: введення ним в обіг небезпечної нехарчової продукції – у розмірі від 1,5 тис. до 3 тис. неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а за повторне протягом трьох років вчинення такого самого порушення, за яке на нього вже було накладено штраф, – у розмірі від 2,5 тис. до 5 тис. неоподатковуваних мінімумів доходів громадян *(Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 17.11).*

***

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин рекомендує парламенту прийняти за основу законопроект про внесення змін до ст. 38 Закону «Про ветеринарну медицину» (щодо переоформлення та видачі дубліката дозволу).

Проектом закону (реєстр. № 7187), зокрема, пропонується уточнити поняття «особи», яка проводить захід із залученням тварин (відповідно до документа, це мають бути «юридичні особи та фізичні особи-підприємці»).

Як наголошувалося під час обговорення, у проекті передбачені положення про письмове повідомлення юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців про відмову у видачі дозволу протягом 30 робочих днів з дати подання ними заяви про видачу дозволу. Народні депутати зазначали також, що, згідно із законопроектом, має безоплатно здійснюватися не тільки видача відповідного дозволу, а й його переоформлення, видача дубліката і анулювання дозволу.

На думку членів комітету, запропоновані зміни мають підвищити рівень правового забезпечення вирішення питань, пов'язаних з одержанням дозволів на проведення заходів із залученням тварин *(Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 17.11).*

***

Народні депутати не підтримали законопроект С. Соболева («БЮТ – Батьківщина») про забезпечення енергетичної безпеки України (№ 7080), який спрямований на боротьбу з корупційними схемами у сфері функціонування ринку природного газу.

За нього проголосували 138 з 418 зареєстрованих у сесійній залі народних депутатів (ПР – 0, «БЮТ – Батьківщина» – 104, НУ – НС – 32, КПУ та БЛ – 0, позафракційні – 2). Недостатньою виявилася кількість голосів для направлення цього проекту на повторне перше читання – 142.

Законопроектом передбачалося, по-перше, заборонити використання бюджетних коштів, а також коштів, отриманих від міжнародних фінансових організацій, для виконання зобов'язань держави, що випливають з рішень Арбітражного інституту Стокгольмської ТП у справі НАК «Нафтогаз України» проти ЗАТ «РосУкрЕнерго». По-друге, з тією ж метою планувалося заборонити передачу природного газу, придбаного для використання споживачами (*Фундація «Відкрите суспільство» (deputat.org.ua). – 2010. – 17.11).*

***

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України “Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України шостого скликання та обрання голови, першого заступника, заступників голови, секретаря та членів Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації”».

Народні депутати ухвалили рішення про відкликання М. Деркача з посади голови Комітету з питань бюджету та В. Баранова з посади заступника голови Комітету з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики згідно з поданими ними заявами.

Також Верховна Рада України обрала:

– В. Баранова – народного депутата від багатомандатного загальнодержавного виборчого округу, Блок В. Литвина, фракція «Блок Литвина» – головою Комітету з питань бюджету;

– М. Деркача – народного депутата від багатомандатного загальнодержавного виборчого округу, Блок Литвина, фракція «Блок Литвина» – заступником голови Комітету з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики.

Відповідний проект постанови зареєстровано за № 7375 (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 18.11).*

***

Народный депутат Украины, лидер партии «Фронт змін» А. Яценюк призвал Президента Украины В. Януковича применить право вето к закону о Налоговом кодексе в случае его одобрения Верховной Радой, а также заявил, что оппозиция должна покинуть сессионный зал во время рассмотрения этого законопроекта.

Политик подчеркнул, что Налоговый кодекс начинался как политическая акция с целью широкомасштабных реформ в стране. Этот документ, по его словам, мог стать «козырной картой» для Президента, правительства и парламентского большинства относительно способности к реальным действиям, которая могла бы быть разыграна для повышения доверия к власти и ее поддержки.

«К сожалению, они оказались неспособны проводить реформы и даже использовать такую важную вещь, как налоговая реформа, в своих узкополитических целях. И сейчас вопрос Налогового кодекса вышел за рамки политического – сейчас этот вопрос экономического выживания страны», – добавил А. Яценюк.

Он подчеркнул, что налоговая реформа должна решать проблему стимулирования развития экономики, улучшения инвестиционного климата в стране: «Иными словами, налоговые законы должны быть более простыми и конкурентными, чем в других странах. Для того чтобы инвесторы Европы, США, России или даже Беларуси приезжали в Украину и вкладывали средства, развивая украинское производство». Однако, как отметил А. Яценюк, поданный правительством Налоговый кодекс, наоборот, является «механизмом уничтожения предпринимательства». «Он предоставляет преференции только крупному бизнесу, который сосредоточен в руках членов Партии регионов», – заявил нардеп (*Корреспондент.net (korrespondent.net)*). – 2010. – 17.11).

***

У Партії регіонів прогнозують, що введення в дію деяких розділів податкового кодексу будуть відтерміновані до II кварталу наступного року. Таку думку висловив лідер фракції Партії регіонів О. Єфремов 17 листопада.

За його словами, цілком імовірно, що у четвер, 18 листопада, податковий кодекс буде прийнятий в цілому.

«Але є питання, які вимагають подальшого опрацювання. Тому я не виключаю варіанта, що може по окремих цих питаннях, зокрема йдеться про 14 розділ Податкового кодексу, де виникають основні розбіжності, буде запропоновано ввести його в дію, наприклад, з II кварталу 2011 р.», – сказав він (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2010. – 17.11).

***

Комітет з питань культури і духовності вважає, що законопроект про мови в Україні «необхідно повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи без розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради». Таке рішення було ухвалено на засіданні Комітету 17 листопада.

Законопроект (реєстр. №1015-3) пропонується визначити порядок застосування мов України, принципи мовної політики держави та її обов'язки щодо забезпечення конституційного права людини на вільне використання мов.

Як зазначається у пояснювальній записці, законопроект спрямований на вирішення питань, пов'язаних «з визначенням загальних положень, основних принципів мовної політики держави, статусу різних мов, що традиційно вживаються в Україні, з обов'язковим застосуванням української мови як державної, використанням російської мови, інших регіональних мов в публічному житті, з організацією виконання закону тощо».

Комітет дійшов висновку, що «законодавча ініціатива народних депутатів О. Єфремова, П. Симоненка, С. Гриневецького за своїм змістом та формою юридичного викладу не відповідає положенням Конституції України (ст. 10, 22, 24, 92, 157) та Регламенту Верховної Ради України (ст. 91)» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 18.11).*

***

ПР ***выступает за вступление в силу Налогового кодекса не ранее 1 января 2012 г.*** Об этом заявил депутат Верховной Рады, член парламентского Комитета по вопросам налоговой и таможенной политики Д. Святаш (фракция Партии регионов) в эфире телекомпании 5-тый канал.

По его мнению, вступление в силу Налогового кодекса в случае его принятия Верховной Радой с 2011 г. негативно отобразится, в первую очередь, на работе бухгалтеров. «Потому что если он вступит в действие через месяц, январь будет месяцем гибели бухгалтеров», – сказал он.

Комментируя работу комитета над документом, депутат заявил о существовании давления со стороны Государственной налоговой администрации и Министерства финансов. «Давление со стороны Налоговой и Минфина существовало на комитет, и очень тяжело это принималось», – сказал он. Также Д. Святаш отметил, что представители Налоговой администрации и Минфина неуважительно относились к поправкам депутатов, в частности, касавшихся администрирования налогов (*МинПром – информация бизнес-класса (minprom.ua). – 2010. – 18.11).*

***

В Блоке В. Литвина заявляют, что в 2010 г. Госбюджет в части финансирования развития аграрного сектора почти не выполнен. Об этом заявила народный депутат от фракции Блока В. Литвина Е. Ващук в своем выступлении в парламенте.

«Если проанализировать, как выполнен бюджет этого года по развитию аграрного сектора, то он выполнен абсолютно негативно, почти не выполнен, – считает народный депутат. – К селянам, которые работают непосредственно на поле, не поступили средства на возмещение кредитов, они поступили разве что в небольшом количестве крупным землевладельцам. Не выполнены обещания правительства по помощи и выплате поддержки на каждый гектар посева сахарной свеклы, не выполнена программа поддержки животноводства, посевного дела, и этот список можно продолжать. Я уже не говорю о социальном развитии села».

Е. Ващук также обратила внимание на то, что 16 ноября при работе над проектом Налогового кодекса большинство поправок в интересах селян не были поддержаны в зале (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2010. – 17.11).*

***

Ухвалення Податкового кодексу в запропонованій урядом редакції призведе до тінізації бізнесу, наслідком чого буде нездатність України обслуговувати зовнішні запозичення. Про це заявила народний депутат, заступник голови партії «За Україну!» К. Ляпіна.

За її словами, у короткостроковій перспективі Податковий кодекс спричинить тінізацію малого і середнього бізнесу, а великий бізнес отримає можливість виводити мільярди в офшори на Кіпр. Також К. Ляпіна прогнозує швидку криміналізацію малого бізнесу

«Середньострокові наслідки від ухвалення Податкового кодексу – це погіршення бізнес-клімату, відплив інвестицій, небажання Європи працювати, м'яко кажучи, з соціально неблагополучною країною, постійні бюджетні борги і падіння економіки», – прогнозує депутат.

Довгострокові наслідки, за словами К. Ляпіної, будуть ще гіршими. «Чим більше ми підриваємо національну економіку, тим більше ми підкладаємо ризики під саму державність України. У нас уже два роки третина бюджету складається з зовнішніх запозичень. Ще рік ми можемо так протягнути, а потім треба буде обслуговувати ці запозичення», – сказала заступник голови партії «За Україну!» (Фундація «Відкрите суспільство» (deputat.org.ua). – 2010. – 17.11).

***

Проект Трудового кодексу, який запропонували для розгляду представники фракції Партії регіонів, враховує виключно інтереси роботодавця. Про це заявив народний депутат України С. Кілінкаров.

«У такому вигляді, як він є, цей кодекс приймати не можна. Він встановлює економічну перевагу роботодавця, а також прописує законодавство на користь інтересів роботодавця, не враховуючи інтересів найманих робітників. Це є дуже великий перекис», – сказав С. Кілінкаров.

На його думку, нині економічні преференції перебувають на боці роботодавця, а закон має стояти на боці найманих працівників та захищати саме їхні інтереси.

«Мене дивує, що профспілки, які є однією зі сторін, що ведуть переговори з владою і переговори, які нібито повинні відстоювати інтереси робітників, погоджуються на цей проект кодексу», – зауважив С. Кілінкаров.

Народний депутат відзначив, що фракція Компартії пропонує надати профспілкам право законодавчої ініціативи. «Проте, звісно, фракція комуністів не може примусити профспілки прийняти таке рішення, це має бути їх позицією, яку вони мають викласти публічно», – наголосив С. Кілінкаров (Фундація «Відкрите суспільство» (deputat.org.ua). – 2010. – 17.11).

***

В Партії регіонів не виключають ветування Налогового кодекса. Таке

мнение на брифинге в парламенте высказал глава фракции Партии регионов А. Ефремов.

«Все зависит от того, в каком варианте будет принят Налоговый кодекс. Если он будет принят в варианте, который минимизирует разногласия, которые сегодня существуют, и не будет нарушать Конституцию при его принятии, тогда у Президента не будет оснований ветировать. Но если Налоговый кодекс будет принят либо с одним, либо со вторым – тогда, естественно, у Президента будут основания, и я не исключаю вариант, что он воспользуется правом вето», – отметил он.

По словам депутата, на данном этапе, наиболее спорным остается 14-й раздел проекта Налогового кодекса, касающийся упрощенной системы налогообложения. Ефремов не исключил, что в итоговом документе для этого раздела будут предусмотрены отдельные сроки его введения, а именно – со II квартала 2011 г., тогда как весь кодекс в целом в случае его принятия должен вступить в силу с 1 января 2011 г. (*УРА-Информ (ura-inform.com)*. – 2010. – 17.11).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович 17 листопада у Києві провів робочу зустріч з міністром закордонних справ Швеції К. Більдтом та міністром закордонних справ Польщі Р. Сікорським.

Сторони обговорили широке коло питань як двосторонньої співпраці з кожною з країн, так і співпраці України з ЄС.

Зокрема, значну увагу було приділено питанню саміту Україна – ЄС, що відбудеться 22 листопада поточного року в Брюсселі.

У зустрічі взяли участь міністр закордонних справ України К. Грищенко і глава Адміністрації Президента України С. Львовчкін (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*. – 2010. – 17.11).

***

Президент України В. Янукович підписав Закон України «Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності» (Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)). – 2010. – 16.11).

***

Президент В. Янукович вимагає від Прем'єр-міністра М. Азарова інформувати громадськість про реальний стан економіки в державі. Про це він заявив, відкриваючи засідання Ради нацбезпеки.

В. Янукович відзначив, що неодноразово нагадував, що суспільство має

одержувати повну і вичерпну інформацію про всі дії влади і наслідки цих дій.

На думку глави української держави, багато протестів у суспільстві пов'язані з браком такої інформації.

«У мене до вас (учасників засідання РНБО) є дуже прості питання. Чи готові люди до запланованих на 2011 р. змін, що далеко не завжди будуть популярними. І ми повинні про це говорити. Це наш обов'язок, якщо ми хочемо подолати кризу», – завив В. Янукович.

«І коли я чую, Микола Янович, засідання уряду, коли ви розповідаєте, що всі ми досягли того, того, усе в нас добре, і далі усе буде добре, я вам кажу – говоріть правду. Покажіть ті графіки, які ви мені показуєте, що у світі відбувається. Скажіть людям правду, пісні співати не треба», – сказав Президент.

При цьому В. Янукович додав, що людям треба надавати конкретну, «не брехливу» інформацію про стан справ у країні.

Зокрема, Президент назвав як приклад ситуацію з пенсійною реформою. Так, він підкреслив, що реальний стан справ такий, що без реформи вже через кілька років в Україні на кожного працюючого буде припадати один пенсіонер.

«У нас зараз 18 млн працюючих, а 14 млн пенсіонерів. І якщо така ситуація, якщо таке законодавство (пенсійне) і далі буде.... Не будемо реформувати пенсійну систему, у нас уже через кілька років буде 50 на 50 – половина будуть працювати, половина будуть на пенсії», – сказав Президент.

Він звернувся до присутнього на засіданні РНБО голови Верховної Ради В. Литвина з проханням провести парламентські слухання щодо пенсійної реформи (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2010. – 17.11*).

***

В. Янукович називає главними угрозами національній безпеці України кризис довіри людей к влади и ухудшення качества жизни людей в Украине.

«Самая главная угроза – кризис доверия людей ко власти», – сказав он, открывая заседание Совета национальной безопасности и обороны Украины (СНБО)», передає прес-служба Президента.

«Ситуация, к сожалению, ухудшается. Поэтому мы должны говорить не просто о безопасности вообще, а о национальной безопасности развития», отметил глава государства.

По словам В. Януковича, фундаментом национальной безопасности в Украине должны стать успешное проведение реформ и модернизация страны, эффективность самой власти, как во внутренней, так и во внешней политике, наличие долгосрочной стратегии развития государства, широкая социальная база и сохранение общественной поддержки, а также недопущение новых политических кризисов и революций.

В. Янукович отметил опасность снижения кредита доверия к власти. «Кредит доверия еще сохраняется, но он с каждым месяцем становится все меньшим», – констатировал он.

Президент подчеркнул, что в Украине увеличивается социальная напряженность, а впереди еще серьезные экономические изменения.

При этом В. Янукович выразил готовность к ведению переговоров с мировыми центрами влияния (*Вечерние Вести (http://vvnews.info)*). – 2010. – 18.11).

***

Проведення податкової реформи дасть змогу в 2011 р. залучити понад 20 млрд грн внутрішніх інвестицій, у 2012 р. їх обсяг може становити близько 100 млрд грн. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час зустрічі з журналістами центральних телеканалів і інформаційних агентств.

«Податкова реформа дозволить використовувати в економіці вже в наступному році на 20 млрд грн більше інвестиційних ресурсів на оновлення і модернізацію нашої економіки. На 2012 р. ми плануємо, що ця сума зросте приблизно до 100 млрд грн», – наголосив М. Азаров. При цьому він додав, що інтерес у представників бізнесу інвестувати в економіку з'явиться після прийняття Податкового кодексу, який передбачає, що підприємства не будуть платити податок на прибуток, якщо ці кошти вкладатимуться в модернізацію виробництва. Прем'єр-міністр уточнив, що після вливання в економіку цих коштів буде значно збільшено кількість нових робочих місць.

Крім того, глава уряду підкреслив, що збільшення внутрішніх інвестицій стане додатковим поштовхом для активізації іноземних інвесторів.

За його словами, проведення податкової реформи дасть можливість з 2011 р. перейти на автоматичне повернення податку на додану вартість (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2010. – 17.11).

***

Малый бизнес в Украине играет незначительную роль в формировании доходов государственного и местных бюджетов. Эту тенденцию отметил Премьер-министр Н. Азаров.

«Малый бизнес в общей системе доходов государственного и местного бюджета составляет, к большому сожалению, несколько процентов. Все остальное – крупный бизнес», – рассказал глава правительства.

Он также отметил, что и сотрудничество с крупными предпринимателями у государства пока складывается не совсем так, как хотелось бы властям. А потому одной из главных задач правительства Н. Азаров назвал создание таких условий, при которых бизнесу было бы выгоднее иметь дело с налоговой службой, чем с налоговой службой в оффшорах. Таким образом, Премьер отметил, что назрела необходимость предупредить возможный уход крупного бизнеса от уплаты налогов в госказну (*УРА-Информ (ura-inform.com)*). – 2010. – 17.11).

***

Уряд 17 листопада на засіданні розглянув ряд документів, спрямованих на розвиток міжнародного співробітництва. Про це повідомив Прем'єр-міністр України М. Азаров, розпочинаючи засідання уряду.

Зокрема, за словами М. Азарова, буде розглянуто проект розпорядження щодо ратифікації угоди між урядами України та Російської Федерації про співробітництво в будівництві третього та четвертого енергоблоків Хмельницької АЕС, а також законопроект «Про ратифікацію восьмого Додаткового протоколу до Статуту Всесвітнього поштового союзу».

Крім того, Прем'єр-міністр повідомив, що з метою реалізації досягнутих міждержавних домовленостей буде розглянуто проект протоколу до меморандуму про взаєморозуміння між урядом України та урядом США, який передбачає надання Україні на безповоротній основі додаткової технічної допомоги. «Кошти будуть спрямовані на запровадження кращого світового досвіду та посилення аналітичної складової у функціях державної прикордонної служби», – додав М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2010. – 17.11).

***

Акція протеста підприємців под Верховной Радой против нового Налогового кодекса является подтверждением существования демократии в Украине, однако правительство своей позиции по этому вопросу не изменит. Об этом заявил Премьер-министр Украины Н. Азаров на заседании Кабинета Министров.

«У нас свободная демократическая страна, поэтому те, кто увидел в кодексе минусы, вышли на улицы и заявили о своем несогласии», – отметил, в частности, Азаров. Вместе с тем он заявил: «Правительство с уважением относится ко всем гражданам, ко всем законным интересам, но хочу сделать акцент на том, что решение мы принимаем в интересах преимущественного большинства нашего общества. Поэтому многим предприятиям придется перестраивать свою деятельность в соответствии с европейскими цивилизованными нормами. Но делается это для того, чтобы выиграло все общество, и чтобы экономика, получив мощные стимулы для ускоренного развития, дала нам возможность выйти на принципиально новое качество жизни» (*REGNUM (www.regnum.ru)*. – 2010. – 17.11).

***

Премьер-министр Украины Н. Азаров доволен уровнем сотрудничества с Международным валютным фондом на данном этапе. Об этом он заявил на заседании Кабинета Министров.

«Правительство завершило очередные переговоры с Миссией Международного валютного фонда в рамках пересмотра программы сотрудничества. В целом я доволен этим этапом сотрудничества с фондом», –

заявил, в частности, Н. Азаров. Он отметил, что переговоры были непростыми, поскольку МВФ достаточно требовательный и ответственный кредитор. Однако, как подчеркнул Премьер-министр, по результатам консультаций, правительство и МВФ вышли на новый уровень взаимопонимания и взаимодоверия: «МВФ убедился, что украинская власть добросовестно выполняет свои обязательства. Мы одинаково оцениваем, что главное достояние деятельности нашего правительства – это достижение макроэкономической и финансовой стабильности».

По словам Н. Азарова, руководитель Миссии МВФ А. Арванитис заявил, что Миссия достигла согласия на уровне экспертов с представителями органов власти по вопросу о завершении первого пересмотра программы: «Таким образом, совет директоров МВФ до конца года может рассмотреть вопрос о завершении пересмотра программы. Результатом станет выделение транша в размере около 1,6 млрд долл. США» (*REGNUM (www.regnum.ru)*. – 2010. – 17.11).

***

Дефицит Пенсионного фонда сейчас оценивается в 60 млрд грн, сообщил Премьер-министр Украины Н. Азаров.

«Дефицит Пенсионного фонда, я имею ввиду трансферты, которые бюджет должен направлять в Пенсионный фонд, чтобы обеспечить выплату пенсий, достиг громадной по нашим масштабам цифры в 60 млрд грн. Если прибавить сюда сумму трансфертов, которые получает Пенсионный фонд за счет собственных поступлений, и если так дело пойдет дальше, то Пенсионный фонд скоро сравняется с государственным бюджетом», – сказал он.

При этом Премьер отметил, что в стране наблюдается тенденция по сравнению числа работающих и пенсионеров и «это объективная сторона процесса, которую мы не можем не учитывать» (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua)*. – 2010. – 18.11).

***

Премьер-министр Украины Н. Азаров констатирует, что на сегодняшний день украинская экономика восстанавливается и последние данные Государственного комитета статистики это подтверждают. Так, по словам главы правительства, промышленное производство за 10 месяцев возросло на 10,7 %, за январь – октябрь ВВП вырос на 4,6 %, а в октябре ВВП вырос на 5,7 %. Кроме того, Н. Азаров обратил внимание на существенное наращивание производства машиностроения – на 33 %, химической и нефтехимической промышленности – на 20 %, металлургического производства, производства готовых металлических изделий – за октябрь рост этих товаров составил 12 %. Также, по словам Н. Азарова, за девять месяцев в Украине введено в эксплуатацию в 1,6 раза больше жилья, чем за аналогичный период прошлого года.

Премьер-министр подчеркнул, что в Украине также сформировался высокий

спрос на услуги грузового транспорта: только железной дорогой за 10 месяцев текущего года было перевезено на 12 % больше грузов, чем год назад. По словам Н. Азарова, оживились и вложения в экономику страны средств иностранных инвесторов, которые за девять месяцев возросли на 6,4 %. Объем розничного товарооборота в сопоставимых условиях вырос на 5,8 % к соответствующему периоду 2009 г. Глава правительства констатировал стабильное повышение уровня жизни граждан. Увеличиваются их сбережения, которые за октябрь выросли более чем на 3 млрд грн, среднемесячная зарплата увеличилась в номинальном объеме почти на 20 % по сравнению с прошлогодними показателями. «Эта стабильность будет продолжена и в следующем году», – заверил он (*REGNUM (www.regnum.ru)*. – 2010. – 17.11).

***

Уряд планує ухвалити рішення щодо надання державної підтримки малому та середньому підприємству. Про це повідомив Прем'єр-міністр М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів.

«Ми плануємо розглянути законопроект, який закладає основу підтримки державою малого та середнього підприємництва в Україні», – наголосив він, зазначивши, що до сьогодні державна підтримка надавалася тільки малому підприємству, що визначено відповідним законом ще 2000 р.

М. Азаров пояснив, що прийняття урядового законопроекту дасть змогу підтримати підприємницьку ініціативу громадян, сприятиме забезпеченню зайнятості та збільшенню частки ВВП продукції, виробленої малими та середніми підприємствами.

При цьому глава уряду підкреслив, що інструменти податкового стимулювання малого бізнесу, визначені в цьому рамковому законопроекті, вже реалізуються в проекті Податкового кодексу (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2010. – 17.11).

***

Кабінет Міністрів України працює над удосконаленням та приведенням українського законодавства до європейських стандартів.

Як зазначив Прем'єр-міністр України М. Азаров, 17 листопада на засіданні уряд розглянув проект Указу Президента, який містить план заходів з виконання обов'язків та зобов'язань, що випливають з членства в Раді Європи. Ці заходи, зокрема, спрямовані на забезпечення прав і свобод людини, верховенства права і функціонування демократичних інститутів.

Крім того, на засіданні Кабінет Міністрів приділив увагу посиленню кадрового потенціалу держави. Так, буде розглянуто проект Стратегії державної кадрової політики до 2020 р. та проект Концепції формування і розвитку вищого корпусу державного управління, розраховану на 2011–2015 рр.

Також розглядатиметься проект розпорядження, яким передбачається

вдосконалити систему професійного навчання державних службовців. Головна мета цих документів – сформувані висококваліфіковане державне управління, забезпечити надання якісних послуг громадянам, швидке адаптування до змін законодавства та досягнення пріоритетів, визначених політичним керівництвом держави (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2010. – 17.11*).

***

Радикальне спрощення дозвільних і погоджувальних процедур у будівництві значно підвищить інвестиційну привабливість України і надасть імпульс для розвитку всієї економіки. Про це віце-прем'єр-міністр України С. Тігіпка заявив під час наради з розгляду законопроекту «Про регулювання містобудівної діяльності», яка пройшла під його головуванням за участі представників профільних міністерств і відомств, обласних державних адміністрацій та будівельних компаній України.

Серед головних переваг нового законопроекту С. Тігіпка назвав істотне скорочення кількості дозвільних процедур – з 93 до 23, а також часу їх проходження – з 415 днів до 60. «Розвиток будівельної галузі призведе також до пожвавлення в цементній промисловості, металургії, транспортних перевезеннях, забезпечить створення нових робочих місць», – наголосив урядовець.

На думку С. Тігіпка, прийняття закону дасть змогу значно зменшити кількість корупційних проявів у будівництві, сприятиме здешевленню собівартості житла та залученню додаткових інвестицій у країну. Таким чином, спрощення дозвільно-погоджувальної системи в будівництві може кардинально покращити позиції України в міжнародних інвестиційних рейтингах. Віце-прем'єр-міністр оголосив про початок обговорення законопроекту і запропонував представникам бізнесу подавати свої пропозиції щодо вдосконалення документа (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2010. – 17.11*).

***

Рассмотрением Таможенного кодекса займутся сразу после принятия Налогового кодекса. Об этом заявил вице-премьер-министр С. Тигипко.

«Сейчас уже могу сказать, что Таможенный кодекс уже готов. Сейчас мы еще немножко его дотягиваем с юристами Кабинета Министров и начнем его обсуждать сразу после Налогового кодекса», – заявил С. Тигипко (*Корреспондент.net (korrespondent.net). – 2010. – 18.11*).

***

Податкова адміністрація буде здійснювати перевірку сплати підприємствами коштів до Пенсійного фонду. Про це заявив віце-прем'єр С. Тігіпка.

«Ми будемо підключати податкову адміністрацію до перевірки: яким чином оформлені люди, оформлені вони чи ні, сплачують вони чи ні ті внески, які вони

повинні сплачувати», – повідомив він.

Необхідність надання таких повноважень податковій Тігіпко пояснив «аномальною» ситуацією, що склалася в країні: «Середня зарплата по державному сектору в нас сьогодні 2400 грн, а середня заробітна платня по приватному сектору – 1800 грн».

«І оце є у нас основним резервом для пенсійної системи», – вважає віцепрем'єр. «Якщо б ми тільки підняли зарплату приватному сектору до рівня державного сектора, ми знаходимо близько 19 млрд до Пенсійного фонду. А це практично весь той дефіцит, який сьогодні ми маємо», – уточнив він (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2010. – 18.11).

***

Головне управління державної служби України визначено координатором програми Всеохоплюючої інституційної розбудови в рамках ініціативи Європейського Союзу «Східне партнерство». Це передбачено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 листопада «Деякі питання підготовки та виконання програми Всеохоплюючої інституційної розбудови у рамках ініціативи Європейського Союзу «Східне партнерство».

Розпорядженням також затверджений План заходів щодо підготовки планів інституційних реформ у таких сферах, як здійснення санітарних та фітосанітарних заходів, державна допомога, міграція, підтримка реалізації майбутньої Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, переговори щодо укладення якої тривають. Згідно з розпорядженням, на розгляд уряду мають бути подані проекти рішень про затвердження проектів планів інституційних реформ у згаданих сферах.

Реалізація розпорядження дасть змогу розпочати процес підготовки планів інституційних реформ у рамках програми Всеохоплюючої інституційної розбудови, за результатами впровадження яких Україна отримає допомогу щодо інституційної розбудови ключових органів державної влади, відповідальних за підготовку та впровадження майбутньої Угоди про асоціацію між Україною та ЄС та утворення поглибленої зони вільної торгівлі. Такі заходи, у свою чергу, сприятимуть прискоренню політичної асоціації та подальшої економічної інтеграції між Євросоюзом та Україною (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2010. – 17.11).

***

Кабмін виділив з держбюджету кошти на розрахунки «Укрвакцини» з компанією Akin Gump Strauss Hauer and Feld.

Відповідна постанова від 1 листопада розміщена на сайті Верховної Ради.

Уряд розпорядився здійснити перерозподіл коштів Стабілізаційного фонду в сумі 1,9 млн грн.

Згідно з постановою, виділені компанії кошти будуть перераховані «за

договором про надання послуг у галузі права щодо повернення бюджетних коштів, які були отримані в 2008–2009 рр. та першому кварталі 2010 р. шляхом порушень, їх розпорядникам» (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 15.11).

***

Администрация Президента Украины начнет анализировать Налоговый кодекс только после того, как его примет Верховная Рада. Об этом заявила заместитель главы Администрации Президента И. Акимова.

По ее словам, в процессе рассмотрения документа парламентом «может возникнуть бесконечное количество каких-то дополнений, изъятий». «Когда этот текст придет в администрацию – тогда мы будем его анализировать», – пообещала И. Акимова (*УРА-Информ (http://ura-inform.com)*). – 2010. – 17.11).

***

Кабмин выделил из госбюджета средства на расчеты «Укрвакцины» с компанией Akin Gump Strauss Hauer and Feld. Соответствующее постановление от 1 ноября размещено на сайте Верховной Рады.

Правительство распорядилось осуществить перераспределение средств Стабилизационного фонда в сумме 1,9 млн грн.

Согласно постановлению, выделенные компании средства будут перечислены «по договору о предоставлении услуг в области права по возвращению бюджетных средств, полученных в 2008–2009 гг. и первом квартале 2010 г. путем нарушений, их распорядителям».

Как сообщалось, правительство Украины заключило соглашение с Trout Cachetis, PLLC (Вашингтон, США) об оценке финансово-экономической деятельности органов власти за период с 2008 г. по I квартал 2010 г., что вызвало недоумение у американских экспертов, ведь эта компания аудитом не занимается, её профиль – судебные разбирательства (*Утро-Украина (www.utro.ua)*). – 2010. – 18.11).

***

Украинское правительство одобрило проект закона о ратификации соглашения с Россией о сотрудничестве в строительстве энергоблоков № 3 и № 4 Хмельницкой АЭС.

Об этом сообщил заместитель министра топлива и энергетики Украины В. Макуха.

Отметим, что согласно условиям сотрудничества в достройке энергоблоков, планируется, что российская сторона профинансирует 85 % проекта, украинская – 15 % (*Корреспондент.net (korrespondent.net)*). – 2010. – 17.11).

ПОЛІТИКА

Конституційний Суд у п'ятницю, 19 листопада, оприлюднить своє рішення щодо дати проведення чергових виборів Президента та виборів до ВР. Про це повідомляє прес-служба КС.

Висновок ухвалено 18 листопада, додається в повідомленні.

Як відомо, парламент направив до КС для надання висновку щодо відповідності Конституції законопроект про проведення чергових виборів народних депутатів, Президента, депутатів Верховної Ради Криму. Згідно з проектом закону, пропонується продовжити нинішню каденцію депутатів до осені 2012 р. (*Українська правда (<http://www.pravda.com.ua>). – 2010. – 18.11*).

***

Понад 2 тис. підприємців пікетують сьогодні, 18 листопада, будівлю Верховної Ради, протестуючи проти ухвалення Податкового кодексу. Підприємці погрожують владі безстроковими страйками.

Про це йдеться у зверненні підприємців до Верховної Ради, Президента, місцевих рад і Кабміну, озвученому на засіданні парламенту лідером фракції БЮТ І. Кириленком.

«Ми вимагаємо від Верховної Ради зняти Податковий кодекс з розгляду, відправити у відставку тих, хто дискредитував себе розробкою цього податкового кодексу, негайно ухвалити законопроект, який гарантує збереження спрощеної системи оподаткування», – йдеться в документі.

Підприємці також вимагають від місцевих рад усіх рівнів негайно скликати позачергові засідання і дати оцінку Податковому кодексу. Від Президента вони вимагають у разі ухвалення Податкового кодексу негайно накладти на нього вето, «за злочин проти малого бізнесу та середнього класу відправити у відставку його авторів».

«У випадку запровадження Податкового кодексу ми будемо змушені захищати своє право на життя та право на підприємницьку діяльність безстроковими страйками та акціями громадянської непокорі», – йдеться у зверненні.

За словами І. Кириленка, під документом зібрано сотні тисяч підписів (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2010. – 18.11*).

***

«Единая Россия» и Партия регионов намерены в кратчайшие сроки разработать отдельный план двустороннего развития межпартийных отношений на 2011 г. Об этом сообщили в пресс-службе «Единой России», по итогам двухдневных рабочих консультаций между партией «Единая Россия» и Партией регионов.

Сообщается, что украинская делегация во главе с заместителем председателя

партии Л. Кожарой встретилась с заместителем секретаря президиума генерального совета «Единой России» К. Косачевым секретарем президиума генсовета С. Неверовым.

В беседе с К. Косачевым отмечалось, в основном, на возможности межпартийного взаимодействия по согласованию подходов и разработки общих позиций, касающихся различных внешнеполитических «досье», когда такой практики требуют интересы двух стран.

Особенно востребована такая работа может быть, например, при обсуждении тех или иных проблем в Парламентской Ассамблее Совете Европы, других общеевропейских и международных структурах, отметили в пресс-службе. «Наши межпартийные связи родились не сейчас, первые контакты между партиями были установлены еще в 2003 г. Могу уверенно заявить, что сегодня это зрелые отношения, наполненные конкретным содержанием. Ясно, что теперь, когда Партия регионов больше не в оппозиции, эти отношения станут более насыщенными и продуктивными», – сказал К. Косачев.

В свою очередь, Л. Кожара сообщил, что в партии создан новый департамент по зарубежным и межпартийным связям. «Ставим работу на новый, системный уровень. Первый зарубежный визит в таком статусе – в вашу страну, на встречу с “Единой Россией”», – заявил он (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2010. – 17.11).

***

«Фронт змін» виключив з партії чотирьох депутатів, які пройшли до Чернігівської міської ради за її списками. Виключено О. Мороза, В. Білогура, Н. Осіковську та П. Гармаша.

Як пояснили в прес-службі партії, ці депутати порушили рішення політради «Фронту змін» про перебування партії в опозиції і про неможливість створення коаліцій з Партією регіонів.

«На першому засіданні сесії Чернігівської міськради проголосували за призначення секретарем ради представника Партії регіонів», – зазначають у «Фронті змін».

«Ці люди підписували політичну угоду, якою зобов'язувалися дотримуватися політичної лінії партії. Вони не виправдали довіру людей, які віддали за них свої голоси», – заявили в партії.

У свою чергу лідер «Фронту змін» А. Яценюк пообіцяв, що «партія зробить усе, щоб зрадники були позбавлені депутатських мандатів» (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010. – 17.11).

***

В партии «Наша Украина» заявили, что власть перекладывает на предпринимателей ответственность за провалы своей экономической политики. Об этом говорится в размещенном на сайте заявлении партии.

В «Нашей Украине» подчеркнули, что данные Счетной палаты о повышении уровня бедности в Украине в январе – сентябре до 26,4 %, или 12,5 млн человек объективно свидетельствуют о «полном провале социальной политики власти и ее неспособности поддержать благосостояние граждан даже на существующем уровне». Тем более, отмечается в заявлении, не приходится говорить о выполнении предвыборных обещаний Президента В. Януковича о безотлагательном повышении минимальных зарплат и пенсий до 1500 грн.

«На этом фоне намерения власти “протащить” через парламент репрессивный Налоговый кодекс выглядят цинично. Не обеспечивая гражданам достойную жизнь, власть лишает их и возможности сделать это самим», – подчеркнули в партии.

В «Нашей Украине» считают, что цель нынешней власти – сделать всех зависимыми от государства, готовыми закрывать глаза на истинные цели нынешних власть предержащих – получение полного контроля над страной для обеспечения сверхдоходов нескольких олигархических кланов. В частности, «Наша Украина» обращает внимание, что в правительственном проекте Налогового кодекса отменено или отсрочено введение налогов на имущество и роскошь.

«Для того, чтобы не допустить превращения Украины в советский заповедник, “Наша Украина” будет и впредь поддерживать предпринимателей. И не громкими заявлениями и пиаром, а конкретными делами», – заявили в партии. «Наша Украина» уже внесла ряд законодательных предложений и призывает депутатов Верховной Рады не принимать Налоговый кодекс в правительственной редакции (*Главком: Новости политики и экономики // «Наша Украина» напомнила Януковичу об обещании повысить зарплаты и пенсии (glavcom.ua). – 2010. – 18.11).*

***

А. Яценюк не воспользовался шансом подтвердить свою оппозиционность. Об этом заявил политолог В. Поляков, комментируя отсутствие А. Яценюка при рассмотрении закона об обеспечении энергетической безопасности Украины.

«К сожалению, отсутствие А. Яценюка при рассмотрении закона об энергетической безопасности, который должен запретить использование бюджетных средств для расчетов государства Украины с ЗАО “РосУкрЭнерго”, согласно решению Стокгольмского арбитража, продемонстрировало, что оппозиционность “Фронту змін” является достаточно условной и выборочной», – подчеркнул эксперт.

«Этот законопроект был в первую очередь невыгоден Д. Фирташу и компании “РосУкрЭнерго”, с которым связывали финансирование А. Яценюка на прошлых президентских выборах. Печально, что А. Яценюк не воспользовался шансом проявить свою оппозиционность, тем более, что его голос отнюдь не

влиял бы на результат голосования. Ведь за этот законопроект проголосовали лишь 138 депутатов», – подчеркнул В. Поляков.

По словам политолога, после неголосования за законопроект об энергетической безопасности лидеру «Фронту змін» будет трудно отвергнуть упреки оппонентов о сотрудничестве с властями (*Утро-Украина (www.utro.ua)*. – 2010. – 17.11).

ЕКОНОМІКА

Обсяги видобутку нафти з газовим конденсатом в Україні протягом 10 місяців 2010 р. скоротилися на 359,6 тис. т, або на 10,8 % стосовно аналогічного показника 2009 р., становивши 2 979,3 тис. т. Про це повідомляє прес-служба Міністерства палива та енергетики України.

За даними Мінпаливенерго, у тому числі обсяги видобутку за звітний період підприємствами НАК «Нафтогаз України» порівняно з показником 2009 р. зменшилися на 348,4 тис. т, або на 11,3 %, і становлять 2 733,3 тис. т.

У жовтні 2010 р. в Україні видобуто 294,2 тис. т нафти з газовим конденсатом, що на 33,7 тис. т (або на 10,3 %) менше, ніж у жовтні 2009 р.

У тому числі підприємствами НАК «Нафтогаз України» скорочено обсяги видобутку на 29,8 тис. т, або на 9,9 %, що становить 270,2 тис. т. (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*. – 2010. – 17.11).

***

Міністерство вугільної промисловості розраховує на виділення з держбюджету 11 млрд грн на підтримку галузі у 2011 р. Про це заявив заступник міністра вугільної промисловості В. Фічов.

«За розрахунками Мінфіну, планується цифра на рівні 11 млрд грн», – сказав він.

Водночас, за словами В. Фічова, міністерство оцінює потребу в коштах для державних шахт у 2011 р. в 19 млрд грн.

Заступник міністра зазначив, що 8 млрд грн становитимуть залучені кошти.

Він, зокрема, нагадав, що Мінвуглепром веде переговори з державним банком Китаю про отримання кредиту в розмірі 2,2 млрд дол.

В. Фічов також уточнив, що у 2010 р. міністерство вже залучило 300 млн грн у Сбербанку Росії і 160 млн грн – у «Райффайзенбанку Аваль».

«Це ті гроші, які направлені на введення лав і на відтворення очисних забоїв», – сказав він.

Заступник міністра уточнив, що у 2010 р. на державних шахтах планується ввести 106 нових лав, з них 85 уже введені.

Він також спрогнозував незначне зростання видобутку вугілля державними шахтами у 2010 р. – до 38,4 млн т (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*. –

2010. – 17.11).

***

Создание совместного предприятия ОАО «Газпром» и НАК «Нефтегаз Украины» станет реальным инструментом ведения бизнеса. Об этом заявил председатель правления «Газпрома» А. Миллер по итогам переговоров с министром топлива и энергетики Украины Ю. Бойко.

«Создание СП – необходимый и абсолютно логичный шаг в деле развития сотрудничества компаний. “Газпром” и “Нефтегаз Украины” получают возможность на взаимовыгодных условиях и с максимальной эффективностью реализовывать конкретные проекты. В отличие от многостороннего консорциума, безрезультатные разговоры о котором продолжаются уже много лет, наше СП станет реальным инструментом ведения бизнеса», – сказал А. Миллер.

Как сообщалось, в Москве состоялись переговоры Ю. Бойко и А.Миллера, на которых обсуждались аспекты создания СП между «Газпромом» и «Нефтегазом». По итогам переговоров стороны решили приступить к оценке активов, которые могут быть внесены в СП. Для этого планируется выбрать компанию-оценщика. Ранее Премьер Н. Азаров заявил, что предложенные российским газовым холдингом ОАО «Газпром» для совместной разработки месторождения газа в Астраханской области и на полуострове Ямал могут стать основой для создания СП «Нефтегаза» и «Газпрома» (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>)*). – 2010. – 17.11).

***

Предприятия, входящие в структуру НАК «Нефтегаз Украины», в январе – октябре т. г. сократили платежи в бюджеты всех уровней на 36,8 % по сравнению с аналогичным периодом 2009 г., до 20 млрд 647,4 млн грн. Об этом сообщили в пресс-службе Министерства топлива и энергетики Украины.

В сообщении отмечается, что в целом предприятия, относящиеся к Минтопэнерго, в январе – октябре сократили платежи в бюджеты всех уровней на 25,9 % по сравнению с аналогичным периодом 2009 г., до 28 млрд 609,8 млн грн, в т. ч. в Госбюджет – 26 млрд 287,8 млн грн (*Минфин.com.ua (minfin.com.ua)*). – 2010. – 17.11).

***

У 2010 р. середня ціна реалізації молочних продуктів в Україні стала найвищою за останні мінімум сім років. Про це повідомляє агентство «ЛІГАБізнесІнформ» із посиланням на дані Державного комітету статистики.

Зокрема, за даними Держкомстату, за період із січня по жовтень 2010 р. середня ціна реалізації молочних продуктів в Україні була на 60 % вища порівняно з ціною за аналогічний період 2009 р.

Так, за січень – жовтень середня ціна реалізації молочних продуктів

сільськогосподарських підприємств, крім малих підприємств, становила 2857 грн за т, що на 60 % більше порівняно з ціною за той самий період у 2009 р., коли ціна становила 1787 грн за т.

Порівняно із середньою ціною у 2008 р. (2038 грн за т) нинішня ціна зросла менше (+40,1 %), ніж порівняно з ціною 2009 р.

Утім, порівняно з ціною 2007 р. (1559 грн за т) середня ціна реалізації молочних продуктів в Україні у 2010 р. зросла на 83,2 %, проти 2006 р. (1025 грн за т) – на 178 %, проти 2005 р. (1097 грн за т) – на 160 %, проти 2004 р. (799 грн за т) – на 257 %, проти 2003 р. (671 грн за т) – на 325 % (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2010. – 17.11).

***

Принятие Налогового кодекса приведет к снижению поступлений в государственный бюджет на 3 млрд грн. Так считает академик, заслуженный юрист Украины В. Дон, о чем он сказал во время круглого стола на тему: «Проект нового Налогового кодекса: плюсы и минусы».

В. Дон отметил, что в принятии Налогового кодекса нет никакой необходимости, ведь налоговое законодательство Украины на сегодня хорошо урегулировано. «Кроме того, как показывают события в Европе, введение новых законов, ужесточающих экономическую и социальную политику, непопулярно, о чем свидетельствуют массовые выступления в Греции и Франции», – подчеркнул эксперт.

Он также отметил, что принятие Налогового кодекса в нынешнем виде приведет к снижению поступлений в бюджет на 3 млрд грн.

«После принятия упрощенной системы налогообложения бюджетные поступления от малого бизнеса возросли в десятки раз. Сейчас же законодатель хочет отказаться от этой системы и вернуться назад, к тотальным налоговым проверкам. При этом отмена упрощенной системы касается не только частных предпринимателей, но и юридических лиц, которые платили по упрощенной системе 6–10 % с оборота. На встрече с представителями крупного бизнеса Президент В. Янукович потребовал с олигарха платить 3 % с оборота, это вызвало большое неудовольствие со стороны олигархов. В цивилизованных странах нет упрощенной системы налогообложения, потому что там вообще достаточно простая система администрирования налогов. В Украине бизнес на администрирование налогов тратит в 270 раз больше, чем в США», – сказал он (*Вечерние Вести* (vvnnews.info). – 2010. – 18.11).

***

Национальная акционерная компания «Нефтегаз Украины» изучает возможность приобретения нефтегазовых месторождений Толкын, Боранколь и блока Табыл (Мангистауская область, Казахстан).

Об этом говорится в тендерных документах «Нефтегаза».

В сентябре НАК объявила тендер на оценку запасов и ресурсов нефти и газа месторождений Толкын, Боранколь и блока Табыл (*Минфин.com.ua (minfin.com.ua)*). – 2010. – 17.11).

***

Государственные Ощадбанк и Укрэксимбанк должны до 10 декабря 2010 г. предоставить кредиты рефинансирования для реализации Государственной целевой программы строительства доступного жилья на 2010 г. в размере 625 млн грн под 10 % годовых.

Об этом сообщает пресс-служба вице-премьер-министра и председателя рабочей группы по комплексному решению вопросов достройки объектов незавершенного жилищного строительства и стимулирования потребителей для покупки жилья в этих объектах В. Тихонова.

«В планах также направить не менее 15 % прибыли государственных банков на кредитование физических лиц согласно указанной программе», – приводит пресс-служба слова В. Тихонова.

Пресс-служба приводит данные, согласно которым на 17 ноября в Украине введено в эксплуатацию 34,69 тыс. жилых домов общей площадью 7,466 млн кв. м (*Минфин.com.ua (minfin.com.ua)*). – 2010. – 18.11).

***

Фонд государственного имущества (ФГИ) включил в перечень объектов, подлежащих подготовке к продаже в 2010 г., арендное предприятие «Шахта им. Засядько» (Донецкая обл.).

Как сообщается в официальном издании Фонда «Ведомости приватизации», соответствующее решение закреплено приказом ФГИ от 9 ноября 2010 г. во исполнение приказа Фонда от 25 декабря 2009 г. (*Версии.com (www.versii.com)*). – 2010. – 17.11).

***

Запорожский алюминиевый комбинат и Николаевский глиноземный завод намерены продать облигации внутреннего госзайма, выпущенные правительством Украины для реструктуризации просроченного возмещения НДС на сумму, эквивалентную 105 млн долл.

Об этом говорится в отчете холдинга «Русский Алюминий», в состав которого входят указанные предприятия. В отчете отмечается, что данные облигации были учтены в текущих активах как инвестиции для продажи, и оценены в 87 млн долл. (*МинПром – информация бизнес-класса (minprom.ua)*). – 2010. – 17.11).